

30970

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1924 ఏ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 22-న తేది మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, చైత్రమాస బహుళ తృతీయ 3.

No. 18
సంచిక ౧౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

కలస్సెల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సర్పపు నొప్పుల బారవోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిదబ్బితో నహా పీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింటి చుండవగలది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టివీధి మదరాసు.

సవనాగరికమునకు తగిన పొగ నైనగాజులు

ఎస్ రకము గాజులు

3, 4 సవరములలో తయారుచేయవచ్చును. చేదారములో సహా మజారి జల 1-కి రు. 10

పట్టెలు తీర్చిన డ్రైమండు గాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును. మజారి చేదారములో సహా జల

1-కి రు. 10-0-0.

సవరము బంగారుకు పూచీచువ్వబడును.

(3)

172 పుట్టుగల అందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలనర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

అనేకములగు బంగారుపతకములను పొంది పొగడ్తగంచిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

వేగు మందుల మొదలైనవి

అనేక వేల జనులను మృత్యువువారనుండి కాపాడినవి

సేర్పు రు. 2-2-0 లు,

రు. 1-2-0 లు.

పాఠాంగ, పోస్టల్ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

క్యాటలాగులు ఉచితము.

సకలవిధ వ్యాధులకును ఆయుర్వేద దివ్యౌషధము లిందుగలవు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

తంతివిలాసము:

పండిట్, మదరాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమం

41, ఆచారపుకవిధి, జార్జిటవుక్, మదరాసు.

వజ్రంట్లు:— } దాదా కంపెనీ, చైనాబజారురోడ్డు, జి. టి, మదరాసు.
స్వస్తిపార్శ్వ, కెడ్డవీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

19-4-24 తేది శనివారమునుండి 24-4-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6-15 దినమునకు రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15
గంటలకుకూడ యూనివర్సల్ స్క్రీమింగు సినిమల్ ది
ఈగిచ్చిటాలన్సు మిక్కిలి భయంకర, ధైర్య,
కృత్యములు ప్రాణముతీయట,
ప్రాణముపోవుట మొదలగునవిగల అధోగమము, డ్రెడ్ థామ్
సన్ ఓ ఆన్ లిటిల్ ప్రధానపాత్రలకు ధరించిరి. ఉపకథలు
1, 2, 3, మొదటివారము 6 భాగములు యూనివర్సల్స్
గ్రేట్ బాక్సింగు సినిమసు ది లెడర్ ఫుషర్స్ ఇంట్లో నేషనల్
మ్యాసు ఓ కామిక్ విటాల్ చూపబడును.

(ఉచితము)

1924-1925 సంవత్సరముకు

క్వాలిఫైడ్

ప్యాక్టోరీవార్లకుమాత్రము. సరియైన వైద్యులు వెం
టనే వ్రాయును. డి. యల్. శాస్త్రిగో,
12, తంబుశెట్టివీధి మదరాసు.

ఎల్కెఎల్ పాకెట్టు లాంఛన్

పూర్తిపాకెట్టు 1కి 2-4-0

చేరు 1కి 0-120

బల్బు 1కి 0-6-0

సిక్ లైట్ రు. 1కి 1-8-0

చావిబాడి, ప్రక్కా, రింగు లది.

చెరువుకిరాళ్లు దళము 1కి 0-12-0

మినియోక్రిక్ పోర్సు

83, చీనాబజారురోడ్డు,

మదరాసు.

బంధువులతో స్నేహమునకు కొలనునిర్మించి ఈనూర్వర
 క్తివలె ఆక్రమీతములమూలమున మానవసృష్టి లోగు వేదము
 కలిగించి తీర ద్దీక్షల చేతములతో నీరుంబినచో అన్నిరోగములు
 బాగగునని నానమ్మకము.

ఎం గు యిం డి యా లి ను వా ద ము

గ్రామములలో పనిచేసిన మునుకు భీతి కలుగుచున్నది. పట్టణములలో పట్టివెరుగుటచే గ్రామశాసనము కష్టముగా జరుచున్నది. మన కిరీషాలకు ప్రస్తుతము పూనకానశాలకున్నది కాని ప్రైవేట్ ఫ్యాక్టరీయాలలో మన మిందులకు పూనకానశాల ఉన్నది. మనకు ప్రజల కరిపాలనము నేర్పరుల గోరుచున్నాము కాని ఒక పక్షమువారి ప్రభుత్వమును తొలగించి దరియొక పక్షమువారి ప్రభుత్వము నేర్పరుల గోరుతులేదు. ఈ ప్రభుత్వము మరిత పనికరము. ఇదివరకు మనము సాక్ష్యాదులకు గాన

ములనారు వేల కొలది గవ్వ తినోంది. ఇకవారు పూర్తి పడుటకు మనము వ్యతిరేకము. ఇందులో అర్థశతమకు తాళిబట్టివేసి దిగివేసి ముట్టలు అప్పుడు పూర్తిగా ముట్టలు తినివేసి నిర్బంధము వారి త్యాగము మనల నీ సీటికి తెచ్చెను. మనమిట్లు ప్రయత్నించి బాసముతో వ్యతిరేకములు మన త్యాగము మనము దేశీయమునందలినుండ నున్నట్టికి తేలికగా ఆత్మగౌరవమును గలిగిస్తూ తమకు వాటియొక్క జీవితగోరింప నుమిట్టి త్యాగము నొనరించుటకు వెంటిపోవడము.

అసహాయాధ్యక్షుడు నవల దించిన వ్యాఖ్యానములకు మౌనము కన్ను కన్ను. వారు దేశీయవర్తకులకు ప్రత్యక్షమిద్దమును కేవలము కృత్రిమమునకు జీవించును గడుపుచుండిరి. ఒక వ్యాఖ్యానముగాని ఒక ముద్రుడుగాని తోటకు చేయి రూపా యజ్ఞముగాని నూరూపములు లేదు. తప్పుకొనుటకు వారు పాతకము. వారు భవంతులైతే అటుల వున్నామిదరులకు బాధము సుయోగము. వారు భవంతులైతే ముగ్ధులు మేల్కొలుపుకొని గానిలో కొంత భాగమును ప్రజలకొకట వినియోగించుచో కొంతవరకు మేలుగానే యుండునుగాని వారు తమకు ముఖ్యముగా కావలసినది మౌనము వున్నామిదరులతో భవంతులుగానుండి తమ వ్యవస్థలను వాని ట్టియే మౌనము నియుండును. ఇప్పుడున్నవో వారు వీరిని దోచుకొనగా వీరి దోచిన దోచుకొననున్నరు. అందులకు మొదటినుండి వివర రను పాతకము మేలుకొనుచుండి

స్వరాజ్యవ్యవస్థాపకము దిగి గ్రామపంచాయతీ ముఖ్యముగా పట్టుకొనియున్న గూడ మనము సరిపర, నీరసముతో పట్టుకొనియున్న విషయము చేపట్టెను. దానికి ప్రతిపక్షము లింతవరకు వ్యాఖ్యానము లిచ్చితిరి యెందులకు దిగువ జెందవలెను? వారు వ్యాఖ్యానములను మరల ప్రారంభించుచున్న అన్నమదొరకని గడ్డకు పాలగుడురా? ధీమతులకు వ్యాఖ్యానము చేసినవో కారణముల మరలయు పోనో అనబడింది ప్రతుకబాలకుండువా?

అసహాయాధ్యక్షుడు మొదటినుండి వ్యాఖ్యానములను, ఉపాధ్యక్షులను సలహా చెప్పుటలో చాలకష్టమునది బహిష్కరణమును వారికి గట్టి నమ్మకమునో వారు వివక్షలను తెచ్చిచేయబహిష్కరణమునే సాగింపవలెను. వారికట్టి నమ్మకము లేనివో వెంటనేమరల తమ వృత్తిని ప్రారంభించుచు. అటుల ప్రారంభించుట కలవ ఎంతయైనను గౌరవనీ కలుగదు. కాంగ్రెసువారి త్యాగములు ఆజ్ఞ కట్టి గాన దాని నతిశయింప గూడదను వాదమును నేను నమ్మునుగాని ఆ త్యాగము లయలలోనున్నవను కారణములను బట్టి యెవ్వరును సంతోషపడదు. ఈ బహిష్కరణముల సంఘ కోసాగింపవలెననియే నేను కోరెదనుగాని 1920-1921 సంవత్సరములలో ప్రచారము చేసినటుల (అప్పుడు పిడికెండు అసహాయాధ్యక్షులను చేసినవి.) యిప్పుడు పిడికెండు చెప్పుకొనుటగాని వాటిని ప్రారంభించుటకు పంచాంగీ చాక్షిణి పాఠము ఏర్పడి ప్రజలకు వానివైఖియనను కలుగజేయవలెను. అనిమహా తుడుచాసెను.

యంగు ఇండియా సంపాదకీయ వ్యాఖ్యలు

బెయిటో-వైకము సత్యాగ్రహములు

బాక్సోలీటీ ర్యామము

మహాత్మాగాంధీగారు యీవారపు యంగు ఇండియా పత్రికయందు వాసిన సంపాదకీయవ్యాఖ్యలు యీదిగువ ముద్రితములు.

మాలానా షాకతాలిగారి అనారోగ్యము

కొంతకాలమునుండియు జ్వరపీడితులై డాక్టరు అస్సా రిగారి గృహమునందు ఆయనచే స్వయముగా చికిత్స గావించబడుచున్న మాలానా షాకతాలిగారు మనము తెలివినంతవరకు ఆరోగ్యభివృద్ధి గాంచుటనూ రని జెలియటకు మా ప్రతి కాచదువరులు విచారించురు. తోగి చాల నీరసముగా నున్నాడనియు, బాగరూకర చికిత్సయవశ్యకమనియు మాలానా మహా మృదాలి, అస్సా రిగారు వ్రాసినలేఖలు దెలుపుచున్నవి. పేర్ని కగాంచిన మన సోదరులకు త్వరలో సంపూర్ణారోగ్యము కలుగవలెనని నాతోబాటు చదువరులెల్లరు గూడ ప్రార్థనల సలహవలెనని గోరుచున్నాను.

నాయకులతో సంప్రదించుట

స్వరాజ్యవాదకులతో నేను ముచ్చటించుటకు గూర్చి పత్రికలలో వ్యాఖ్యలు గలవు. అవన్నియు తగినసమయ మాసన్నముగా నిర్వివేకతీతమున జగుటచే చదువరులు గమనింపకుండురుగాక. నిశ్చితాభిప్రాయము లింకను గావింపవలెను. సి. ఆర్. దాసుగారి సమావేశమునకు రాజాలకుండిరి. ఆయన కస్టోధతగా నుండుటచే దీర్ఘవిక్రాంతి గైకొనవలెనని వైద్యులు సలహాజేయుచున్నారని గావున, రాజాలరు, దాసుగారు మున్నగు స్నేహితుల యభిప్రాయము తెలుంగనివి యేమియు నిశ్చయించుటకు వెలుపవలెను.

ఈసమావేశమువలన కలిగిన సందేహములవల్లను, పత్రికలలో స్వతంత్రించి వ్రాయుటకు వ్యాఖ్యలకల్ల గలుగు యాందోళనముచేతను ప్రచారకులు పనిజేయ సంకోచించుచున్నట్లు నాకు దెలియుచున్నది. ఈ సంప్రదించుటవలన గలుగు ఫలితముగూర్చి ప్రచారకులు ఆతురతపడవలెను. నిర్మాణ కార్యక్రమమునందెట్టిమాపును నేను నూచింపనని నమ్మకముగా జెప్పగలను. కావున ఆవిషయమున పనిజేయువా రెవ్వరైన తమపని నిలుపు జేసినవో గొప్పకష్టమే మొనర్చినవారగుదురు. అపనికై యెంతమంది ప్రచారకులువచ్చినను, వారి యావత్కాలము అవసరమగు నిర్మాణకార్యభివృద్ధికి అంతరాయము కలిగించినవారగుదురు.

ప్రచారకులకు

నాయకులతో సంప్రదించుట ప్రచారకులతోగూడ నేను సంప్రదింపుటకై ఒకసమావేశము నేర్పరువలెనని ఒక మిత్రుడు నూచించెను. ఒకప్పుడు నాకదిమించునాచన గావించెను గాని సాధ్యముగాదు. అట్టిసభను గావించుటకు వ్యతిరేకముగా నిశ్చయించుకొనుటకు ముఖ్యకారణము నాకేరీరసితమే. ఇంతవరకు నేను యెక్కువసేపు కూర్చొనివెడిత్రమును భరింపజాలను. అట్టిసభ ఉపయోగకరముగా నుండవలెనని యీ నెలఖులలోపున గావింపవలెను. కాని అప్పుటికి నేను సిద్ధముగానుండజాలను. ఇంతకు, అట్టిసభవలన లాభ, మేమి? నాకు వీలగుంతవరకు అన్ని సమాచారములను తెలిసికొనుచున్నాను. ప్రస్తుతపు క్లిష్టమస్థితయన్న విషయములగూర్చి అభిప్రాయముల నేర్పరుచుకొనెదను. నాయభిప్రాయముల కెంతప్రాముఖ్యత యొసంగినను, అవియొక ప్రత్యేకవ్యక్తియభిప్రాయము లగుటచే అధికారము గలిగియుండవు. కాంగ్రెసుసభ్యులకు కాంగ్రెసుసభానే కాన్యనిర్వాహక సంఘము, లేక అభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారి అభిప్రాయములో అధికారము గలవియును. ఓరిగోధింపదగ్గ నాయభిప్రాయములు ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులందు చర్చింప దగ్గవిగా నుండవచ్చును. కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు చాలత్వకలో సమావేశమగుచుండుటచే నాకవకాశములేదు. ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమువారికి దెలియబరచునది వారేమియు నూతనకార్యక్రమము విధింపజాలరు.

అందుచే ప్రచారకుల సమావేశమునకు వీలులేదు గావున, వారు సందేహస్థుడముగనున్న విషయములగూర్చి తమముఖ్యభిప్రాయములను స్పష్టముగా నాకెరిగించినవో, నానిచ్చితాభిప్రాయమును స్థిరపరుచుకొనుటకు చాల తోడ్పడును. అట్టిలేఖ లేవియైనను యీనెలఖులలోపున నాకు ఆంధోరీహిస్టు (బొంబాయి) చేరవలెను.

గురుద్వారా ఉద్యమము

గంగసారు గురుద్వారమునకు బోవుచుండగా మరొక (0) వంశిగల ఆకాలీజత నాభా అధికారుల అరెస్టునకు నెమ్మదిగ ఒడంబడిరి. ఇట్టి అరెస్టులకు మనము అలవాటుపడకుండు నుండినవో నివివేకమునందు చాలకల్లలము కలిగించియుండును. ఇప్పుడివి సామాన్యచర్య లగుటచే యెట్టినింతయు, ఆశ్చర్యము బాధయు లేకపోయెను. వీటియందు ప్రజలకు యాతురతలేదై తగ్గినకొలది వైతికవిలువ యధికమగుచుండును. ఈఅరెస్టుల కలవరము జనింపజేయునట్లే ఉత్సాహోన్మత్తతగూడ కలుగజేయువు. ఉత్సాహోన్మత్తత లేనప్పుడుగూడ అరెస్టులకు, బోవువారు, న్యాయసంస్థాపనకై కాలతమకు బలిదాన మొనర్చి వెనుక చింతలకుండుచుండలేనను నూతనమందు విశ్వాసముగలవారగుటచే తన అరెస్టులకు ఒడంబడుచున్నారు. సత్యాగ్రహపద్ధతుల ననుసరించి కిక్కులు గతనాలుగేండ్లనుండి గురుద్వారా ఉద్యమమును నడపుచున్నారు. వారివాదకులలో చాలమంది జెయిలులో బడినను వారి శ్రేణిభక్తులు తగ్గలేదు. అత్యధికమగు బాధలొందుచున్నారు. జెబ్బులకు ఓర్చి, వర్షాపాతమువలె గుండ్లుపైబడినను తిరిగి ప్రతికార మొనర్చలేదు. పందలకొలదిగ జెయిళ్లకుబోయిరి. కావున కొంచెము కాలము పట్టున గాని విజయము చేకూరక తప్పదు. ప్రభుత్వము వాకొక ప్రతికారము జేయవలెనని, మర

విధుల ననుసరించుటకు బోవుచున్న అసహాయకులను వైదచేయుచున్నారు. వారిసంఘముల అక్రమసంఘములని ప్రకటించిరి. ధైర్యకుంతులగు కిక్కులను భయపెట్టుటకు యింకేమిజేయగలరని ఆశ్చర్యమగుచున్నది. ప్రభుత్వము నా రెట్టి నిర్బంధముల జేసినను కిక్కులేమి ప్రత్యుత్తరము గావించెదరో నూహించుట అతిసులభము. నిర్బంధవిధానమునందు ప్రతి ఒకచర్యను తగినంత ధీరచిత్తముతో యెదుర్కొని మరణమునకైన సిద్ధపడెదరు.

వైకం సత్యాగ్రహము

ట్రావాంకూరులోనివారు తప్ప వేరెవ్వరినివర కెటుంగని చెప్పరాజధానిలోని వైకంపట్టణము సత్యాగ్రహమునకు స్థానమగుటచే ప్రాముఖ్యతగాంచెను. దినదినమునకు ఉద్యమముయొక్క అభివృద్ధి దెలుపు ప్రకటనలు పత్రికలలో పడుచున్నవి. ఇది ట్రావాంకూరు అస్పృశ్యుల తరపున ప్రారంభింప బడెను. నిమ్మ బాతుల హిన్దీతీనిగూర్చి వేరొకరికిగా తలపోయాటకు యీ యుద్యమము అవకాశమిచ్చినది. ఇప్పుడు చేరరానీయకుండుట వచ్చినది. పాపూ సోదర దేశీయులు యితర ఉన్నత హిందూజాతివారిని అంటరా దడనుటయేగాక, కొంతదూరముననైన చేరవూడదట. ఈ అన్యాయమును తొలగించుటకై నాయకులు, యిందలి ఒకభాగమైన అనాచారమును మాత్రమే బాపవెంచి ప్రారంభించిరి, దీనిలో విజయము గాంచినవో యిప్పుడా ఉద్యమము జరుగుచున్న ప్రాంతమునందైన యీఅన్యాయమును రూపుమాప వచ్చునని తలంచిరి. ఈ ఉద్యమము నడపించుచు వలబారులో గట్టి ప్రచారకులు కొందరును బాజ్జి జోసపుగార్లును అరెస్టుకాబడిరి.

చాలమంది నాయకులు వైద్యులయెబడుటచే సహాయార్థమై దేశములోని నాయకులందరిని రమ్మరి విన్నపము వచ్చెను. మదరాసు వారు మనస్ఫూర్తిగా సహాయము జేయుచుండుటచే అట్టివిన్నపమును మంజూరుచేయవచ్చునా జేయుగలమామను విషయవిషయము చర్చింపదగినది గాదు. ఇప్పుడు వెనుకకుకొన్నది. పూర్వాచారపరాయణులగు హిందువు లీయద్యమమునకు తీవ్రముగా అడ్డుతగిలినవో తగవుయొక్కనకాల ముండగలదు. సత్యాగ్రహము జేయువారు స్థిరముగా దీనముగ ఆహింసావ్రతముల ననుసరించి యున్నవో, దురభిప్రాయమున ప్రతిబంధకమును యెంతకఠినముగానున్నను ఛేదించగలుగుదురు. పాపూ హృదయముల నెదుర్కొనవలెనని యెటుంగుటకై వారిగుణముల కలిగియుండవలెను.

మద్యపాన సమేళము—అదిచేయు తెట్లు?

మద్యపాన దురలవాటును తొలగించుటెట్లని పేర రాష్ట్ర సేవాసంఘ కార్యదర్శియడిగినప్రశ్నకు ఆంధ్రాసుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. పుస్తీపుటు బాసనగురి పద్ధతుల ననుసరింపవలెనని ఆయన దెలిపెను. ఆయన అంగ్లేయవిద్యార్థుల కొందఱునిమరల్పవలెనని ప్రయత్నించుచుండ రాష్ట్రతో కొట్ట బడెను. అదెబ్బలన ఒకకన్నుపోయినది. ఆయన రాయి రువ్వినవారిని శిక్షింపలేదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారొసంగిన ప్రతిహేళదవ్యము సంగీకరింపలేదు. మనోవాక్యానుకూల దౌర్జన్య రాహిత్యమును అట్టిదియే. అట్టిదౌర్జన్యరాహిత్యముగలదని నమ్మకమున్నవో సారాదుకాణములవద్ద మరల గ్రస్తీతిగిపిట్టు జేయుటకు నేనభ్యంతరము జెప్పెను. కాని మన గౌరవము చెడినది. 1921 సం॥లో చాలవోట్ల పిడికెండు దౌర్జన్య రాహిత్యముగ ఆరుగలేదు. మనలో ప్రభుత్వమువారికి నష్టము కలిగించవలెనను రాజకీయాభిప్రాయమే ప్రాముఖ్యముగానుండి, త్రాగుబోతుల బాగుచేయుద మను యుద్దేశము వెనుకబడినది. అసహాయాధ్యక్షమునందు నైతికాధిక్యత బడయుటకే రాజకీయము లుపయోగింపవలెను. మనము త్రాగుబోతులను బాగుచేసినవో పరిపాలనమును పరిపాలకునిగూడ బాగుచేయవచ్చును. అటుగాక నిర్బంధముకే త్రాగుబోతు నణచియుంచినవో కొంతకాలమునరకు ప్రభుత్వవారికి సారావలన రాబడిని తగ్గింపవచ్చును. కాని చివరకు త్రాగుబోతు మరల తలయెత్తును. ప్రభుత్వమువారి రాబడియు హెచ్చును. త్రాగుబోతుపై ప్రేమచే ప్రాణములకైనతెగించి, పిడికెండు జరుపుటకు సిద్ధపడిన స్త్రీపురుషులు తగినంతమందిలేనది తిరిగి పిడికెండు ప్రారంభించుటకుగూర్చి తలపెట్టజాలము. డా॥ బాసను గారి పొగడ్డకు మనము తగియుండ మేమోయని భయమగుచున్నది. ఆంధ్రాసుగారి వ్యాసమునందు యీప్రత్యేకభాగమును తీసివేయదలంచితిని గాని, మన విద్యుక్తమునదెలిపి అట్టి పొగడ్డకు తగినభాగ గానుండుటకు ప్రయత్నించునట్లు ఉత్సాహము గలిగించునను ఉద్దేశముతో ప్రకటించితిని.

భిద్దరు—పరిశుభ్రత

ఒక స్నేహితుడు పదిరూపాయిల నోటును కడలలోబంచి యిటువ్రాసెను. “కార్యదీక్ష, పనితీత, అత్యధికగమము మున్న

గుణములు లేక ఖద్దరు ధరించుట దైవనింద యొనర్చుటగును నాకట్టిగుణములు పూర్తిగాలేనందున ఖద్దరు ధరించుటకు ధైర్యము చాలకున్నది" ఈ గుణ సంపదలన్నియు ఖద్దరువస్త్రములతో చేర్చుటకు పీఠాంధారణయే నేగోరెదను. కాని అట్లయినచో మనలో కొలెనుంది మాత్రమే ఖద్దరుధరింప సమర్థులగుదుము. లేఖవాసిన యాతడు అనవసరముగా ఖద్దరు గుణములను అతిశయోక్తులుగా బల్కెను. వీనిలోని గొప్పగుణ మేమన భారతజీవములోని ఆర్థిక సమస్యను పరిష్కరించి ఆచార లేమి తొలగించును. అట్లువేరొకటియు జేయజాలదు. ఈకా రణమొక్కటియే, గొప్పవారు పేదవారు యెల్లరుచేతినూలు ఖద్దరుబట్టలను మాత్రమే ధరించునట్లు జేయుటకు తగియున్నది అందరు, యెట్టిగుణసంపదగలవారయినను సరియే ఖద్దరు ధరింప వలెనని కోరుచున్నాము. దుర్మార్గులు, త్రాగుబోతులు, నీచులు గూడ యెవరి వట్టుకువారు అన్నవస్త్రముల తయారుజేసికొనవలెను. వారిలోనాటుకొనియున్న చెను స్వభావమును మార్చుకొనునట్లు నేను జేయజాలన్నను, ఖద్దరు ధరింపమని ఒత్తిడి కలుగ జేయుటకు మాత్రము సంకోచింపను. ఖద్దరుగుడు లేనిగుణములను తెచ్చిపెట్టగూడదు.

వశ్యాత్వాప మనవసరము- బ్రాహ్మణీ తీర్థానము

నాకు అవసరమని తోచినచో ప్రకటింపమనిగోరుచు ఒక విలేఖరి ఉక్తకావేశమున నొకలేఖవాసింపవెను. ఆయన గౌరవమున కెట్టి కొంతయు దలపక, యా లేఖను ప్రకటించుట యనవసరమని నేను భావించుచున్నాను. కాని ఈదిగువగల లేఖయందలి భాగమువలన లేఖ యేటిగానుండునో చదువరు లూహింపవచ్చును.

"మీరు స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యలను సుపూర్ణముగా తీవ్రభావముల నిరసించినచో మీరు సత్యమునకు తద్వారా దైవమున కొనర్పకలసిన విధిని తప్పినవారగుదురు. మీరునిరసించినచో.....మీయుద్వేగమును నశింపజేయుటగును.....రెండవబాడ్డోలీని మరల తెచ్చిపెట్టవల దని ప్రార్థించెదను."

నేను పడిపోవునపుడు ముందుగా క్రింద స్థలము బాగుచేసికొని యెక్కువదెబ్బ తగలకుండా జేసికొనుటకై ఈ లేఖాభావమును ప్రకటించుచున్నాను. కాననగభప్రవేశమునుగూర్చి నేనెట్టియభిప్రాయమును దెలుపనున్నను, స్వరాజ్యపక్షమువారిని యేవిధముగా నైనను నిందింపనిమాత్రము నేనెఱుంగుదును. నాభేదాభిప్రాయమును తీవ్రభావముల ప్రకటింపవచ్చును. కాని వారిని మార్చును నిందింపజాలను. ఏమన వారు వేరు యభిప్రాయముల గలిగియుండవచ్చును. వారను, వారి యభిప్రాయములు గూడ, నాయొక్క లేక మనలో పెద్దవారగు వేరెవరి యొక్కయభిప్రాయములతోగాని సరిహద్దునకు గౌరవముతో వివరింపవే నాయుద్వేగమును నడి యేదియులేదు. నాయుద్వేగము నున నదియే యొక్కయన్నచో నది నేను దాదెప్పి నడచినగాని అవజయము పొందను. కావున, విలేఖరి నాకొరకుబడు యాతురతను కొని యాడుచు, నన్నుగూర్చి యెట్టియాదోళయ్య లేక కాంతముగా నుండవచ్చునని ఆయనకు దెలుపగోరెదను. ఏమన, నాకు నేనే ద్రోహమొనర్చుకొనునంతటి దురవస్థ కలుగదని నేనుచెప్పగలను. ఇంకను వ్యక్తిగతముండగనే వేరొకసంగతిని బహుకొనవలసియున్నది. నాయొక్క బాడ్డోలీచర్యను గూర్చి నేను గర్వపడుచుంటున్నది తిరిగి అట్లు జేయుటకు అనకాళము గలదు. మంచిసంగిగ్ధ సచయములందు స్వచ్ఛముగా లోపము నంగీకరించుటచే గొప్ప ఉపయోగము గలిగెను. ఆచర్య నన్ను పరిశుభ్రపరిచినది. ఉద్వేగమునకు గూడ అంతలాభముండెననియే నమ్ముచున్నాను. అట్లు తప్ప బహుకొనుటయు, కార్యక్రమము వెనుక దిప్పుటయు ఆహింసా తత్వమునకు వచ్చే దెప్పును. మరెట్టి కార్యములుజేసి గొందరు. కావున, యెన్ని సార్లును అనకాళము గలిగిన అన్ని సార్లును నేనొక్కడను మిగిలినన్నందరు విడదని పెట్టినను వెనుక బాడ్డోలీచర్యను అమలు జరుపుచుండును. ప్రజలలో ముకుబడి పోవునని వెచ్చి సత్యమును జెప్పటకు నేను సంకోచించినచో, దేశసేవ జేయుటకు తగిలియుండను. నేను దేనికై జీవించియుంటి నో దానిని వదలుకొనినచో యేమి ప్రయోజనము?

మో. వీ. గాం.

భారతపరిశ్రామిక ప్రదర్శనము

భూ. శా. ఏ. ఏ. 19:— మే నెలలో భూవాసరమున జరుగబోవు భారత పరిశ్రామిక ప్రదర్శనముగల దక్కన్ జమ్ భూనా ఆధికారులు 25000 చతురపు అడుగులవారి ప్రత్యేకస్థలమును అద్దొచ్చి. పండితీయులు ప్రార్థించు ప్రతివది. ప్రదర్శనమునకును నిమిత్తమై దుకాణములలో స్థలములకోరకు ప్రతిదినము హిందూదేశములో అన్ని ప్రదేశముల నుండియును అప్పి కేమనులు వచ్చుచున్నది. ముఖ్యమైన పరిశ్రమలములు ప్రత్యేక దుకాణముల నేర్పాటు చేసినందుననున్నది. (ఆ. వె.)

వాడవల్లి రధోత్సవము

అధికారులు గాంధీ జండాలును లాగుకొని, మరల నిచ్చివేయుట

15-4-24 తేదీన జరిగిన వాడవల్లి రధోత్సవమును మాతాల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు వాడవల్లి వెల్లి నుమారు 50 మంది వాలంటీర్లతో తేజసేవ జేసిరి. తీర్థమంతకును ఉపన్యాసములు ప్రస్తుతావస్థలను గూర్చి యిచ్చుబడెను. రాష్ట్రముల మీద నూలుతీసి క్రైజులకు వాటియొక్క ఉపయోగమును బోధించిరి. ఉదాహరణ కొంతమంది గాంధీ పూజానిధి ద్వారా చందాననూలుచేసిరి. కొంతమంది ఆలయములను మరికొంతమంది స్నానము చేయబోవున మరొకంతమంది వాలంటీర్ల తీర్థము వెంబడి తిరిగి తప్పిపోయిన పిల్లలను తీసికొనుటలొను యీ సభాగారు ధ్యానము 1 గంటవరకు దేశసేవ జేసిరి. తప్పిపోయిన పిల్లలను మూడు 25, 30 మందిని వారికారి లిద్దరొక్కలకు వచ్చించి యున్నారు. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు రధోత్సవముయమున సంఘసభ్యులు, వాతాంతములు ముందు నడువ స్వరాజ్య గీతములు పాడుచు అందరను రథమునెక్కి వెల్లిరి. రథము బజలుజేసి కొంతదూరము వెల్లి ఆగిపోయింది. వాలంటీర్ల చేతిలోని వాతాంతములను పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరుగారు లాగుకొనుటయే రథము ఆగిపోవుటకు కారణము. తర్వాత రధపథాంతమునకై లేచిపోదనీ దానిని గూడ లాగుకొనిరి. అతలు మూడవపథాంతము లేచిరి. మూడవ పథాంతమునకై గాని మరిలేవు. ఇంతలో అబాను వచ్చునమోయని ఒక వాలంటీరు వేణుగా వెల్లి నుమారు 25 జండాలు తీసుకొంటున్నవని వచ్చెను. ఆమువవ జండాలు చేతనుం లాగుకొనకయే ఇన్స్పెక్టరుగారు మాట్లాడి మూడవ పథాంతము చేత బట్టిన శ్రీమత కొండవల్లి కామేశ్వరరావు గారికిన్ని పోలీసు సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరుగారికిన్ని ఈక్రింది విధముగా సుభాషణ జరిగినది.

పో. ఇ:—జండా ఇచ్చెదరా?
కామే:—నేను ఇవ్వను. కాలినిన యెడల మీకు ఆధారితీక్షంటే భూమిమీద తీసికొనవచ్చును.
ఇన్స్పె:—ఎందుచేత నివ్వరు? మీ మరణంబంధముకు భంగకరమా?
కామే:—అ! అట్టిదే.
ఇన్స్పె:—అట్లయిన మాట్లాడక (తోమాట్లాడిన వచ్చెను.
కామేశ్వ:—అట్లనే చెప్పిండు.
ఇన్స్పెక్టరుగారు వెల్లిని కొంతసేపటికి తహసీల్దారు గారి బంట్లోను ప్రవేశించి,
బంట్లోను:—అయ్యో, మిమ్ములను తహసీల్దారు గారు రమ్మంమరి తెలివిచ్చివారు.
కామేశ్వ:—మీ తహసీల్దారు గారికి నాకు యే విధమైన బంధుత్వముగాని సంబంధముగాని లేదు. నేను అజ్ఞానద్రవ రావలసిన అవసరములేదు. నాపనియున్నయెడల ఇచ్చటకు రమ్మంమరి చెప్పము.
అ. తమ బంట్లోను వెల్లిపోయి తహసీల్దారు గారితో ప్రవేశించెను
తహసీల్దారు గారు:—అయ్యో రధోత్సవము ఆగిపోవుటకు కారణమేమి?
కామేశ్వర రావుగారు:—నాకు తెలియదు.
త:—మీరే కారణమని నేనుకొనినదను.
కా:—నేనట్లు అనుకొనను.
త:—మీ సంఘమునకు ప్రవేశించుటగాని, క్రైజులీగాని యెందు? వారు యెచ్చట నున్నారు?

కా:—నాకు యెచ్చటనున్నది నాకు తెలియదు. వారి అవసరము మీకులేదు. అంతట తహసీల్దారు గారు దయచేసిరి. పిమ్మట మాతాల్లా కా సభాధ్యక్షులయిన శ్రీమత సంబూరి బగ్గరాజుగారికిన్ని దివ్యూటీ నూపర్చుంటు ఆఫ్ పోలీసువాడికిన్ని యీక్రిందిరితిగా సుభాషణ జరిగినది.

డి||నూ||పో:—రథము ఆగిపోవుటకు కారణము మీకు తెలుసుమా?

బగ్గరాజుగారు:—కాంగ్రెసునకు రధోత్సవముకు వాతాంతములతోటి రాగా, పోలీసువారు ఆవతాంతమును లాగి కొనినందువలన ప్రజలు రథము లాగుట మానివేసి వారు.

డి||నూ||పో:—పోలీసువారు లాగుకొనిరా లే యిక్కడను లాగుకొనిరా? అట్లాపోలీసువారే లాగుకొనినయెడల తిరిగి మీ పథాంతములను ఇప్పించెదను.

బగ్గ:—సర్కిల్: నన్నెక్కరుగారు న్యాయముగా లాగుకొనిరి. ఆయనను పిలిపించండి

అంతట సర్కిల్: ఇన్స్పెక్టరు గారికిబుకపపగా ఆయన దయచేసిరి.

బగ్గ:—అయ్యో సర్కిల్: ఇన్స్పెక్టరుగారు! మీ పథాంతములను తీసికొనిరా లేరా?

ఇన్:—నేను తీసికొనినాను. ఎందుచేతననగా నాకు అడ్డము కచ్చుటచేత నేను లాగికొనినాను.

క:—అయ్యో, తమకు తామెవరటను నుమారు 50 ముందు వాలంటీర్లతో చుచ్చటించు వెల్లి, దివ్యూటీనూ పరచెంటు ఆఫ్ పోలీసువారు కొత్తవారికిన్ని, వారు తీసివేయమని చెప్పినానిన్ని మీరు వాలంటీర్లతో చెప్పగా "మేము తీసివేయము, ఆర్యులయెడల మీతేలిసేయకులెను" అని వాలంటీర్లు తమతోచెప్పగా, తమకు పథాంతములను న్యాయముగాతీసివేయుట సంభవంపగా తమకు జందాయెట్లు అడ్డము వచ్చిందో నాకు బోధపడుటలేదు.

ఇంత యే కారణముచేతనోగాని ఇన్స్పెక్టరుగారు కొంత సేపు నితర్తలెరి.

డి|| నూ||:—ఈ సంగతి నాతోమీరె:దుట చెప్పలేదు?

క:—తమకు కోపపడుచున్నారనిన్ని, తమ ఆర్థిక మీద వచ్చెట్లు ఇన్స్పెక్టరుగారు చెప్పివారు.

డి|| నూ||:—నాస్వ తపూచిమీద పథాంతముల తెప్పించి యిచ్చెదను, రధోత్సవమును జరిగింపజలెను.

బగ్గ:—ఆ పథాంతములను తీసివేయుటచేత మూవేసిన ప్రజలు, ఆపథాంతము తిరిగి చూడాయెడల మ:ముయె.త ప్రయత్నము చేసినూ రథము లాగవని నాకుతోచకు.

సర్కిల్: ఇన్స్పెక్టరు:—నాతో యెరునై మస్తేవనకు పంపియెడల పథాంతములను ఇచ్చివేసెదను.

బగ్గ:—మీరు పథాంతములను యెచ్చట తీసికొనినో అచ్చటికి తీసికొనివచ్చి యిచ్చియెడల వాలంటీర్లు మీఆఫీసుకు వచ్చి తీసికొనరు.

దివ్యూటీ నూపర చె.ంటు ఆఫ్ పోలీసువారు, వెంటనే స్టేకొట వెల్లి పథాంతములను తీసికొని రావలసిందిగా ఇన్స్పెక్టరుగారికి ఆజ్ఞాపించిరి.

డి||నూ||:—అయ్యో; బగ్గరాజుగారు మీపథాంతములను వచ్చును. ఇంతలో ౭౪ గాకుండగా అర్ధనైపు చేయింపి.

క:—(ప్రజలవచ్చు తిరిగి) అయ్యో సోదరలారా! మనపథాంతములను వచ్చును. మీరు కొంతసేపటివరకు చూట్లాడరాదని నాప్రార్థన.

అంతట అందరున్న నిక్కబులు నానుండిరి. ఇంతలో సర్కిల్: ఇన్స్పెక్టరుగారు ఆఫీసుకు వెల్లి పథాంతములను తీసికొనివచ్చి బగ్గరాజుగారికి బహుగా వారు వాలంటీర్లకు ఇచ్చిరి. అంతట వాలంటీర్లు వాటిని చేతబట్టి కైకిలేవగా ప్రజలందరను "మహాత్మా గాంధీకై" అనుధ్యమలతో రథమును లాగిరి.

తా||కా||సంఘము } దేశ రాజు నరసింహం
కొత్తపేట 17-4-24 }

వాడవల్లి.

ఆంధ్రనట ప్రకాశిక కొలకు నాట్యవిద్యత్ప్రదర్శనము

బందరు, బుట్టయ్యపేట హాలులో 23-4-24

రంగధర

రాజరాజ నరేంద్రుడు:—కల్లేవల్లికూర్మనాథ కవిగారు, శ్రీకాకుళము, (గంటం జిల్లా.)
సారంగధర:—మల్లాజోశ్యుల సత్యనారాయణ మూర్తిగారు (బి. ఏ. విద్యార్థి, శ్రీకృష్ణ విలాస సమాజం, కాకినాడ.)
చిత్రాంగి:—వి. కె. నాయుడుగారు, బిట్రుగుంట (నెల్లూరు జిల్లా.)
రత్నాంగి:—ఇందువల్లి గోవిందరావు గారు, రామమోహను ధియేటరు, బందరు.
టిక్కెట్లు:—2 0-0; 1-0-0; 0-8-0; 0-4-0.
ప. యజ్ఞనారాయణ శాస్త్రి,
చి. నరసింహ, కండక్టరు.

2. ఎల్. శాస్త్రి గారి లేఖ - సమ్మె నేడును గియుట

కార్యదర్శి.

స్థానిక వార్తలు

తెలంగాణ ప్రభుత్వం... ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం...

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

తెలంగాణ ప్రభుత్వం... ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం...

రాజకీయం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

సామాజికం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

విద్య... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

ఆర్థికం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

మౌలిక సౌకర్యం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

ఆరోగ్యం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

వి. ఎస్. రామస్వామి...

దాంపత్యపు హక్కును గూర్చిన చావా...

తేను ప్రాజెక్టు... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

వాదానియ్యం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

వైకం సత్యాగ్రహము

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్రకటనము

శ్రీనివాసయ్యంగారు నేను చెప్పానికి వచ్చి...

చెన్నైలోని వైకం సత్యాగ్రహము... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

తిరువాన్కూరు ప్రజల అభిప్రాయము

ఈ అసహనం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

ఉద్దేశ్యం సద్భావము

శ్రీమద్రాజగోపాల్ ఆశ్రమం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

అవివాద బహిరంగ విధి

ఉద్దేశ్యం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

కారణములు

అవినీతి... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

11 ఏప్రిల్ 22... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

రాజకీయం... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

“మనము... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

ఇతర మతముల వారిని గూడ నిరోధించుట

నేను మహారాజా వారిని... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

ఈ సత్యాగ్రహము... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

సత్యాగ్రహము జరుగక తప్పదు

ఇప్పుడు... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

సానుభూతి ప్రకటన

వీలినా... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

సానుభూతి ప్రకటన

అసహనము... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

నాయకులకర్తవ్యము

ఇప్పుడు... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

శ్రీయుత అయ్యచేవర కాశీశ్వర రావుగారి

వీరు నిన్న... తెలంగాణ ప్రభుత్వం...

ఆంధ్ర పత్రిక రక్షాక్షి సంవత్సరాదిసంచిక తయారయినది

పక్షనేనవ సంవత్సరాదిసంచిక తయారై చందాదారులకు పంపిణీయమగు కాలపుట ప్రారంభించినాము. చందాదారులు త్వరపడక స్వీకరించెదరని ప్రార్థించెదము.

సంవత్సరాదిసంచిక లక్ష్యరేని చందాదారులు దయచేసి ముందగా తెలిపిన యెడల మాకు పోస్టుఖర్చులు డండుగ గాకుండును.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 22 వ తేదీ

మంగళవారము

మాక్లనాల్డుగారు: హిందూదేశము

తేబరుపక్షమువారు ప్రభుత్వభాగ్యతను వహించినను, స్వతంత్రాధికారమును సంపాదించలేదనియు, అందుచే వారిచర్యలను కఠినముగ పరిశీలించగూడదనియు, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కొంత కాలముక్రిందట ఒలికియండిరి. వీరి ఓలికియ, సహనమును, ఎంత మెచ్చదగియున్నన, వీరి సిద్ధాంతము తప్పని, ప్రభావమంత్రయగు మాక్లనాల్డుగారి ప్రసంగముబట్టి తేటపడుచున్నది. తేబరుపక్షమువారు పరిపాలనాధికారమును నిర్వహించుచున్నారనియు, అందుకు విరుద్ధముగ దలంచుట అసంగతమనియు, మాక్లనాల్డుగారే కలుకుటచే, ఆవిషయమై చర్చించ నవసరముగాదు. శాస్త్రిగారుగాని మరియెవ్వరైనా యుక్తుడుగాని, తేబరుపక్షస్థితి గాంచి జాలిజెంద నవసరములేదు. తాము అధికారము వహించుచున్నందున మాక్లనాల్డుగారు కొన్నినిదర్శనముల జూపిరి. రుష్యాతో సంధిజేసికొనుట, సింగపూరు నౌకాశయనిర్మాణమును వికనాడుట, బీనల గృహనసతికై ప్రయత్నించుట, జర్మను నష్ట పరిహార నిమగ్నము నాధించుట, మున్నగుచర్యల, తేబరుపక్షమువారిశక్తి చాలుచున్నవట. మాక్లనాల్డుగారు తయిశక్తిని జూపిరి, అబ్బురకడుచున్నప్పుడు, మావేల కాడవలయును? మాక్లనాల్డుగారి సంతృప్తి చెందగొట్టనే? కాని ఇట్టిస్థితిలో హిందూదేశసమస్యను పరిష్కరించుటకు తేబరుపక్షము వెనుదీయుటమాత్రము, తుల్యవ్యము గాజాలకు. ఈ పక్షమువారి క్రయత్నలోనయు ఏమాత్రము సమర్థనీయును గాజాలదు.

తేబరుపక్షమువారు అధికారములేక నిస్సహాయులయి యున్నపుడు, వారి యశక్తిని కొంతవరకు మన్నింపవచ్చును. మాక్లనాల్డుగారు తమపక్షమునకు నిజాధికారము కలదని చెప్పినపుడుమాత్రము, మన్నించుటకు వీలుండదు. కొన్ని సంవత్సరములకు బూర్వమే, భారతీయులు స్వయంనిర్ణయాధికారమునకర్హులని, తేబరుపక్షమువారు గుర్తించి ఊహించిరి. అట్టితర, భారతీయలీతరుణమున స్వరాజ్యమున కర్హులయిరా? తేబరుపక్షమువారిటుల దలచుట కేమికారణము? అధికారము వారలకు భ్రమ గలిగించెనా? నిజస్థితిని మరుగుపరచెనా?

లేనియెడల, కాండుటేబిలు సమావేశమునకయినను, వీరు అంగీకరింపకపోవే? రాయల్ కమిషనును నియమించుటకయినను తరుణమురాలేదని, ప్రొఫెసరు రిచర్డుగారు కామన్సుభలో వెల్లడిజేసియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, సంస్కరణశాసనము సత్కరింపకుండ, స్వల్పపుమార్పుల గలిగించుటకై దిపాద్వమెంటులు విచారణ నొకటి జరుపదలదిరి. ఇట్టి విచారణ, మితవాదనాయకుల కయినను సరిపడలేదు. మాక్లనాల్డుగారి కీ విచారణయే, చాల గొప్పగ గమనించుచున్నది. ఇది స్వయంనిర్ణయమును గాదు. స్వపరిపాలనార్హతను విచారించుటయగుదు. ప్రజల నురడించుటకు, హెయిల్గా కేర్పరచిన ఆటవస్తువని దెలుప నక్కరలేదు. దీనివలన, దేశమునకు ఏమిలాభము గలుగునని మాక్లనాల్డుగారు తలచిరో దెలియదు.

మాక్లనాల్డుగారి విచిత్రదృష్టమను హిందూదేశ మంగీకరింపజాలదు. మాక్లనాల్డుగారింత దాచిపెట్టినను, హైందవసమస్యపట్ల అన్నికక్షముల వారును సవతిత్వప్రేమనే చూపుచున్నారు. తేబరుపక్షము వారెక్కుడు ప్రాబల్యమును సంపాదించినను, ఈ విషయమై లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షములను ధిక్కరింపజారు. హైందవ స్వపరిపాలనమనిన లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షము లెంతవరకు సభిసానము జూపెనో, అనుభవైకవేద్యమే తేబరుపక్షము, ప్రాబల్యమువహించక ముందు ఎన్నిప్రగల్భముల బలికెనను, ఇప్పుడు మాత్రము మిగిలినవారి గూళ్లలోనే తేరుచున్నది. మాక్లనాల్డుగారు, కొలదికాల మధికారమున నున్నను ఉదారసాహసము జూపుటకు మారుగ, ఎట్టెట్టులో కాలము గడిచి చాలకాల మధికార పదవి యందు నిలిచి యుండవలెనని యత్నించుచున్నట్లు, వారి కడపటి వాక్యములు దెలుపకనే చెప్పుచున్నవి. రెండు మూడు సంవత్సరములవరకు, ఎన్నికలతో బనిపహనీ, మాక్లనాల్డుగారు రడుగుచున్నారు. పార్లమెంటుసభకు ఎన్నికలు గావలయునని ఎవ్వరును గోరుట లేదనియు, ఎన్నిక లొకవేళజరిగినను, ఏసమస్యయు పరిష్కారము గాజాలదనియు, మాక్లనాల్డుగారు స్పష్టముగబలికె. వీరికి కొయలిషనుపక్షమునందసలే నమృతములేదు. కావున రెండు మూడు సంవత్సరములపాటు, వీరు వివాదగ్రస్తముగాని విషయములతో ప్రొద్దుబుచ్చుచుందురు. సంస్కరణశాసనములో కొరతాలిన నిబంధనలను కొన్నింటిని మాత్రము మార్చి, స్వపరిపాలనసమస్యను పరిష్కరింపక, వీరు కలము గడుపవచ్చును ఇందుకు మాక్లనాల్డుగారిని నిందింపబనిలేదు. స్వరక్షణార్హత వారు హిందూదేశక్షేమమును ఆనలకు ద్రోసి పుచ్చుచున్నారు. సామాన్యమానవస్వభావమును వీరు అతిక్రమింప లేకపోయి! వీరు హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయమాత్రమును వర్తింపజేయ నిశ్చయించునెడల, త్వరలో ఎన్నికలు జరుగవలసినట్లునను, ఎక్కుడుబలమును పలుకుబడిని సంపాదించి, శాశ్వతకీర్తిని పొందగలరు. అందుకు మారుగ, మాక్లనాల్డుగారు తాత్కాలికలాభాపేక్షను విడువజాలకున్నారు. విశాలదృష్టితో శమకర్తవ్యమును వీక్షింపకున్నారు. కాని, భారతదేశము వెలగొంద నవసరములేదు. ఇంగ్లండుగాని మరియెవ్వరైనా దేశముగాని తమ్మునుద్ధరించుననిభారతీయు లాశించుట, ప్రయోజనవిరహితము. ఇట్టి యాశలన్నియు అడియాసలయ్యెను. భాంతీయుల స్వశక్తియు, మనోనిశ్చయమును ఏనాడుబలపడునో అనాడు ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారు పరిపాలించుచున్నను, దోసి లొగ్గకమానరు.

పాకీవాండ్రు

చెన్నపురి, పాకీవాండ్రు సమ్మెమూలమున రౌడుదినములనుండియు నవస్థపడుచున్నది. తమకు జీతములను పొచ్చుజేయవలయుననియు, మరికొన్ని యిబ్బందులను తొలగింపవలయు ననియు, పాకీవాండ్రు సంఘమువారు కార్పరేషను అధికారులకు సక్రమముగ దెలిపినను, వారు ఉపేక్ష వహించి యుండుట శోచనీయుము. పాకీవాండ్రు సమ్మెకట్టు వరకు, ప్రజల కిటుల జరుగునని తెలియకపోయెను. వ్యవహారము నితరదూరము బోనిచ్చినందులకు, కార్పరేషను అధికారులు నిందార్హులు. చెన్నపురి వాటిప్రభావ నగరమునంద, పాకీవాండ్రు పని చేయకు ఎట్టి దృష్టిని చాటిల్లునో యూహించుట సులభసాధ్యము. అంటువ్యాధులతో నిండియుండెడి చెన్నపురియందు, అపరిశుభ్రత ఏమాత్రము పెరిగినను, మరింత బీభత్సము గలుగుట సహజము. ఈ పంగతిని కార్పరేషను అధికారులును, పురప్రముఖులును గుర్తించుట ముఖ్యము. పనివాండ్రు మొరలను ఎప్పటికప్పుడు విచారించి, బాధ్యతగల యుద్యోగులును, కమిషనరులును నివాంతు బ్రయత్నించుచో, దుష్ఫలిములు గలుగజాలవు. పాకీవాండ్రుసంఘమువారు కార్పరేషనుకు బంపిన విన్నపమును వేరొకచో బ్రదురించెడిమి. అందు నిజేదింప బడిన కష్టములను తొలగించుట ముఖ్యము. కార్పరేషనువారు వెంటనే యీవిషయమును సంతృప్తికరముగ పరిష్కరింపనియెడల, భావిస్థితి ఉపద్రవకరముగ నుండక మానదు. చెన్నపురి ఆరోగ్యమును పెంపొందించుటకు విశేషప్రయత్నముల గావించదలచిన యీదినములలో తరుచుగ నిట్టి సమ్మెలు గలుగుటవలన, మూలోద్దేశ్యమునకే భంగముకలుగును. పాకీవాండ్రుతోపాటు, పంపింగుస్తేషను కూలీలుగూడ సమ్మెకట్టిరి తెలియుచున్నది. వెనుకటిసమ్మెజరిగి విశేషకాలము గాలేదు. చెన్నపురి ఆరోగ్యమునకు కారకులై, పొరుల కెంతయో సేవజేయుచున్న పాకీవాండ్రుకష్టములనివారణ కెల్లరును తోడ్పడుట భావ్యము. కాని ఒక్కసంగతిని మాత్రము గమనింపకతప్పదు. తరుచుగ నిట్టిసమ్మెలు జరుగుటవలన, వానిప్రయోజన మంతరించును. ట్రాంవేసమ్మెలు ఒకటిరెండుమార్లు జయప్రదముగ సాగినను, కడపటి సారి విఫలమయ్యెను. క్రొత్తవాండ్రునేకులు పనిలోజేరిరి. ప్రాతవాండ్రు పనిలోనుండి దొలగింపబడిరి. దూరముననివసించెడి ప్రజలు ప్రయాణపుబాధలను భరింపజాలకపోయిరి. అందుచే పనివారులు, ప్రజలసానుభూతిని చాలవరకు కోల్పోయిరి. ఇటులనే పాకీవాండ్రుగూడ, పొరుల సానుభూతిని సహాయమును కోల్పోవుట తటస్థింపవచ్చును. అప్పుడు పనివారలకు తీరనినష్టము వాటిల్లకమానదు. గాంధీమహాత్ముడి దివరకు నూచించినటుల, సమ్మెలను చిరకాలము కొనసాగించి ఆ దినములలో తమను తాము బోషించుకొనగలిగినదప్పు, వానిని ప్రారంభింపజూదు. ప్రజలకు ముఖ్యముగ గావలసిన అవసరపుబునులపట్ల, యజమానులును కార్మికులునుగూడ వారి కిబ్బడి గలుగకుండ జూడవలయును. పాకీసంఘమున కధ్యక్షులుగు వి. యల్. శాస్త్రిగారు వ్యవహారము సౌమ్యముగ పరిష్కారమగుటకు ప్రయత్నముల సలిపినందుకు వంద్యులు. పెద్దఉద్యోగుల వేతనములపట్ల విశేషశ్రద్ధవహించిన కార్పరేషనుకమిషనరుగారు, పనివాండ్రుకష్టములపట్ల ఉపేక్షవహించుట శోచనీయుము. కార్పరేషనువారికనయినను సత్వరచర్యకుగడంగినచో, అపకర్తవ్యముల నిశ్చయము.

వైకంఠస్వామి

మరి కొంతమంది నాయకులు సత్యాగ్రహ మొనర్చుట

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునందు తీర్మానము
కొన్నింటి 21 ఏప్రిల్:—మామూలు నిధులకు కేరళ వారమునందు సత్యాగ్రహము బహుళముగా జరిగింది. డాక్టర్ ఎం. టి. నాయుడు కరూరు నీలకంఠ సంబాద్రి పాడు గాల్లును మరి కొందరును ఈ దినమున సత్యాగ్రహ మొనరించిరి.

పురమందు యూరేగింపు

ఆంధ్ర మండలము సెలవుదిన ముగియుచు కార్యగమన సంఘమువారు జాతీయగీతములను పురమంతయు నూరేగిరి.

కార్యనిర్వాహకవర్గము

కేరళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిన్నటిదినమున వైకంఠ నును సమావేశమై భట్టున శేఖరనాథుడు, ఎ. పి. ఆచ్యుతుడు, శ్రీ. కుమార్తె గార్లకు, అరెన్డేయబడిన వారి స్థానమున కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ ఎన్నుకొనుచు తీర్మానించిరి. ఇదిగాక ఏడుగురు సభ్యులను అస్పృశ్యసంఘమున చేర్చి నియమించెను. కరూరు నీలకంఠసంబాద్రిపాడు గారు ఈ సంఘమునకు కార్యదర్శిగ నియమింపబడెను. వైకంఠమున సత్యాగ్రహోద్యమము సాగించుచుండుట వీరిపని.

మలబారు స్వచ్ఛందసేవకులు

ఈ త్రైమాసికమునందు, తియ్యాల స్వచ్ఛందసేవకుల దళముకంటె ఈ దినముననే వచ్చెను. ఇందు నలుగురు నాయకులు, ఒక తియ్యాయుధులు. వీరు సత్యాగ్రహ మొనర్చెదరు. వైకంఠవాసియు పరమేశ్వర ఆచార్యగారు గూడ శాంతి సైనికులలో చేరిరి.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిన్నటి సమావేశమునందు, ప్రస్తుతము జెయిలులో నున్న నాయకులను విడుదలచేయు, వారిని సత్యాగ్రహము ప్రకటించుచు తీర్మానము నొసర్చిరి. భారత దేశమున దిన్ని ప్రాంతముల వారును, ధనమును, నును మ్యలను నొసగిగించుచున్న సహాయములకు కృతజ్ఞతను జెలుపుచు తీర్మానించిరి.

ఈయోద్యమమును జయప్రద మొనర్చుటకుగాను, కేరళ రాష్ట్రీయవందలకునుగల శ్రీపురములందరిని సహాయము గోరుటకు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. కర్ణాటకులను వైకంఠమున కేంద్రీకరింపవలసి యుండటచే రాష్ట్రీయ మహాసభను కొంత కాలము నిలపియుంచుట అమోఘమును తీర్మాన మొనర్చిరి.

శాంతి సైనికులను కొట్టుట

పోలీసుకమిషనరు కథనము

కర్ణాటకులను (చరారులను ఎదిర్చి కొట్టుటను గురించి పోలీసు కమిషనరు పట్టుకొని దర్శించి కనుగొనగా, కరూరు నీలకంఠ సంబాద్రి పాడుగారిని, సెలవాడియను అను స్వచ్ఛంద సేవకుని పోలీసువారు ఎదిర్చి దౌర్జన్యమునర్చిరి గానింపబడిన ప్రకటనలు, తిరువాన్కూరు సంస్థాన పోలీసుదళ సామాన్యమున కన్యాలు మొనర్చుచున్న వని నుడివెను. 15 తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము నుండి యువలంటిల్లు, పోలీసుకేజీ యందెక్కడైనను నుడుగానించిన యెడలదాని నుండాలోకి జనునట్లేముతో, నటునిటుదిరుగ జొచ్చిరి పట్టుకొని ఇల్లునుకిరి. “సానిక కాంగ్రెసు నాయకులనుగల్గెనైన యందునకయి, అధికారులు వైకంఠమునందు ఎప్పుడును, మొత్తము 50 పోలీసులనులకంటె వెక్కిరియమిదిని జేసెను. ఈ మొత్తములో సగముకంటె కర్ణాటకునెక్కుడును ఒకే సమయమున మూటిమీద నియమింప బడలేదు. ఇదివరకు కాంగ్రెసు వారు తమపక్షముల మార్చుకొట్టెను నోటను నొసగు యెడలదాని. అంతియగాక గాంధీగారు నూచనలు అట్టిచర్యను నిషేధించుచుండెను. ఈ కారణములచేత పోలీసుకేజీని తప్పించు కొని లోకపోలీసు కేజీ ప్రకటనలు లాసర్చును నని మేము సాహసంపూరించి, ఇదివరకు ప్రోత్సహముగా ఒక కాన్స్టేబులు నున్నను ఆత్రోవ సంభూర్ణముగ కాటంక పరుపడినట్లే పరిగిసింది కలంటిల్లు ప్రకటనలు నొసర్చెను. అందుచేనపుడు కలంటిల్లును, లోనిపోలీసులను జూచుటకుగాను, అచ్చటనున్న కొలది మంది పోలీసులును త్వరితముగ నటునిటుదిరుగుచుండవలసివచ్చెను. ఇట్టి “చాగుడుమూలి” అటయందు సెలవాడియను కనుగొంటిరు యొక్క కాల పోలీసు కాలిక్రింద పడి నలిగెను. ఈ విషయమున నసంబాద్రిపాడు గార్లకునుండి కృష్ణుడుగనేకలకులకు ఈ త్రైమాసికమునకును, ఎంతిజెప్పినను మానకపోవుటచేత, ఈ త్రైమాసిక విధివద్ద కాపలాయున్న పోలీసు ఆదేశని విధులను చెయ్యవలసి ప్రోత్సహించెను. ఆరెన్డేయబడిన వందలమీదను పులికలదు జూచువరకును, అటుంటి మేము

గోరకుతుంటామో సంభూర్ణమునందు యొకిరిమి.”
వైకంఠములను కనుగొని ప్రకటనముగ నుండుటచేత పోలీసు, కాంగ్రెసుపరివారి నెదుర్చుటకు సంభూర్ణముగ కలంటిటుటసాధ్యముగాదని పట్టుకొని నడిచిరి. (ఆం॥ 22॥)

మహారాజుగారి సందర్శనము

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు తిరువాన్కూరు మహారాజుగారిని సందర్శించిరి.

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు క్వలకండి మోటారు కారులో 19 తేదీ సాయంత్రమునకు త్రికేంద్రమునచ్చి మహారాజుగారిని సందర్శించి వైకంఠ సత్యాగ్రహములను నిర్వహించుట, ఆ క్రింది విషయముగా రిపోర్టును యితర ఉద్యోగులతోనుగూడ, చర్చించిరి. పిమ్మట చెరసాలలోనున్న నాయకులను చూచి, కంభాపిండి. 20 తేదీ సాయంత్రమున మైదామున బహిరంగసభలో నుపస్థితింపి ఆరాత్రి, జెయిలులో బహుళముగా జరిగెను. త్రికేంద్రములో రావు బహదరు ఆర్. వీరభానుకయ్యంగారు (వి. ఏ. వి. ఎల్) వాగ్దేవులను బహుళముగా.

దివానుగారు నిన్న వైకంఠ జరిగెను. త్రైమాసిక త్రికేంద్రమునకు వచ్చెదరు. (ఆం॥ 22॥)

21 వ తేదీ సత్యాగ్రహము

మామూలు ప్రకారము మంచులవాగూ జరిగినది. 20 తేదీని కలంటిరుగావరకు యస్. పరమేశ్వరయ్యరకు వైకంఠ ప్రాంతమును 21 తేదీ కడతమున చరలరాతెను.

అస్పృశ్యతానివారణ సంఘ సభ

ఈసభ వైకంఠ ప్రాంతమునందు ఆశ్రమమునందు జరిగినది. కొన్నింటి వచ్చిన డి. ఆర్. కృష్ణస్వామియ్యగారు కర్ణాటకువహించిరి. శ్రీరాగా ఎదురుదినుంది (రామస్వామి నాయకులు అచ్చుకొనినను, కృష్ణుడు, అటాను టియోను గోవింద చమారు గార్లు నున్నచో వారు కర్ణాటకును సభ్యులుగా చేర్చిరి. సత్యాగ్రహము సాగించుటకు వాకేధికారము ఇచ్చబడెను. డి.ఆర్. కృష్ణస్వామియ్యగారు నాయకత్వము వహించిరి. ఆయనను అరెన్డేయబడినను నీలకంఠ సంబాద్రి ఎం. ఇ. నాయుడు గార్లు వరుసగా నాయకత్వము వహించెను. గోవింద చలి శ్వాసగారు కోశాధికారిగా పనిచేయవలెను. “అను తీర్మానము లామోనింపబడెను కలంటిరులకును ప్రేక్షకులకును, శ్రీలకును వేరువేరు కదిలెములను నిర్ణయించుట పనిని ప్రారంభించి. నాయకులు చమారు, మాధవను గార్ల భాగ్యము శ్రీరాగాలు పరిసరించుట కంగీకరించిరి.

అయ్యరుగారిని ఆరెన్డేయ చేసిరి

కంభా సభ మోగిన పిమ్మట నుడు ప్రేరణను జరుగకున్న బహిరంగ సభకు కలంటిరు వారిలకు రాగానే కృష్ణస్వామియ్యగారుని ఆరెన్డేయ చేసిరి.

దివాను రాఘవయ్యగారు చెన్నపుడికి వచ్చిరి

దివాను బహదరు రాఘవయ్యగారు (తిరువాన్కూరు దివాను) ఈ త్రైమాసిక కంభామును యాగించి ప్రభుత్వము చెన్నపుడికి వచ్చిరిని తెలియుచున్నది.

భక్తగౌరవార్థి ప్రకటనము

వైకంఠ ధర్మసభము ప్రారంభించుటకు ఆకాలి కలంటిరులు బహుళముగా జరిగెను. కేరళ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఎన్నో కలంటిరు వారికి స్వాగత మొసకెదరు.

అలప్పే అయ్యత్తచేతన సహాయ సంఘము

మరాఠరుల కట్టి నాటకాల నిర్వహణలో అట్టి నాటకాలను ఆరెన్డేయించుటకుగాను నొసంగవలెనని యీసంఘమువారు మహారాజుగారికి తెలిపిరనుచున్నది.

సహాయ నిధి

సి. రామోపాలాచారిగారు 500 రూపాయలకు కట్టించి రామలింగాడగారు 500 రూపాయలకు వైకంఠసహాయ నిధికి పంపిరి.

ఆక్రింగు దివాను

ఆక్రింగుదివాను వీరభానుకలయ్యంగారు నేడు (22 తేదీ) కాంగ్రెసు నాయకులతో చాలనే పుమాటాచిరి. సువర్ణ హిందువులు ప్రతి నూ. అ. రగా నుండుటచే చాలయిచ్చు దిగా నున్నదిని తెలిపిరి. దివాను వీరభానుకలయ్యంగారు నిన్న సాయంత్రమున వైకంఠ జరిగెను. పోలీసుకమిషనరు జిల్లామేజిస్ట్రేటు మున్నగు నుద్యోగులొకనకు స్వాగత మొసగిరి. దివానుగారు దేవాలయము వీధులమొట్టొకటి చూచిరి. కర్ణాటకులతో సంభాషించిరి. నిన్న రాత్రి ఉద్యోగులను దివానుగారు కనీయముగా మాటలాడెను.

బరంపురం పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని నిరంకుశ చర్య

సానికపరిపాలన శాఖమంత్రికి స్వాగత తీర్మానము
రథోగారు నభనుండి తేదిపోవుట
(బరంపురం)

బరంపురము, ఏ.ఎం. 19:— బరంపురము పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు డి.ఎ. మదనుమున సాధారణసమావేశము నేర్పరచి, తిరువార పానుగల్లురాజుకు ఆహ్వానమును విషయమును మెట్టిగా కార్యక్రమపట్టికను జేర్చెను. ఈ సమావేశమున దినములు ముందుగా ది.ఎ.డక పోవుటచే నీవిషయమును చర్చించరాదని కళ్యాణమునరథోగారు మొదట సభ్యులరమును తెలిపిరి. ఆధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తరమునకు స్థానికస్వపరిపాలన మంత్రికి స్వాగత మొసగుచుండుము నొక్కదానిని చర్చించుకేయని సమావేశము నేర్పరచిరినని ఆధ్యక్షుడు జరిగెను. ఈవిషయము గ్రహమైకే.ని నిరంకుశముగా నుత్తరమునకి అన్నచు స్వాగత మొసకలెని ప్రతిపాదించి తీర్మానము నెవ్వరును బలపరలేదు.

రథోగారి తీర్మానమును తీవ్రముగా నెదుర్చుచుండు, సాధారణ కార్యక్రమమును చర్చించుటకుగాను సభను సమావేశపెడి, కార్యక్రమపట్టికలో శ్రేణి ప్రత్యేకించుమును చర్చించుట కభ్యక్షుడు ప్రారంభించెననినది. ఇది ప్రభుత్వ ప్రతిపది. మంత్రికి స్వాగత మొసకలెనిము చర్చించుచునని, ప్రస్తుతము మోసరులే సభ్యులును దిలికినతేలియదు. ఇదివరకే పురపాలక సంఘమువారు ఈ మంత్రికి స్వాగత మొసగిరి. కాని అందువలన పుర పాలక సంఘమునకు గాని, దేశమునకు మొత్తముమీద గాని ఎట్టి లాభమును నొసర్పలేదు. అందుచే నీ సభిస్వాగతమును కర్చుచు గాదు, అని రథోగారు నడిచిరి. మంత్రి ఆభిప్రాయములును, పురపాలక సంఘపరిపాలనాభివృద్ధిని మరల్చి వెనుకకు దిప్పెను.

తిరునాళకర్ణాటకు మాటాడుచు, హిందువులు తిథి అభ్యాసముల నెక్కుడుగ గొందించి అధియమారించును, పురపాలక సంఘపరిపాలనయందు చాలాసమయంను కలిగియు, అందుచే మంత్రిని సంతోషపరచుటకు సమయమునుండిరి, సభాభిప్రాయమును బట్టిపోవలదనియు, తమ ఆరాకర్షణల జెప్పెను. తే.ఆరులెననియు ఆధ్యక్షుడు నడిచెను. రథోగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఆధ్యక్షుని నిరంకుశ చర్యలను తీవ్రముగా నిరసించుచు, ప్రభాభిప్రాయము మంత్రికి స్వాగత మొసగుట కంగీకరింతుట లేదనియు ప్రభాభిప్రాయము ప్రకార మొసకలెననియు నడిచెను.

రథోగారు ఆధ్యక్షుని ప్రతిపాదన నెదిరికెనువార, ఆధ్యక్షుని ఆశ్రయచర్యలకుండు చాను పాల్గొనవని దిలిపి సభనుండి తేదిపోయెను. తిరువార సభ్యులు కలకలపాటునై దివికగోరకు రథోగారు వెళ్లిపోవుటచే తురమ్మి శ్రీ గామయ్యగారి రాకగూర్చుకొని తీర్మానము నెదిర్చిరి. ఇరువురు ప్రతిపక్షము గోపాలకృష్ణయ్యగారును వీరియకు తిరుగుమునుండి. పా.ఎ. ఫ. బజుద్రిక, పద్మభాగ్యకెట్టి గార్లును వియోజితసభ్యులు ముగ్గురును, మొగ్గున ఉరియోత్తరింతులును, ఒకటివరు, ముగ్గురు వర్తకులును తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమర్థులు నొసగిరి. ఈ ఆహ్వానముగోరకు రథోగారు నొసగుటకు సభవారంగీకరించిరి. మరల విషయమును చర్చింపకయే అంతటితో సభ ముగియబడెను. ఈవిషయము, పురప్రజలలో నశ్చోతోజేకము ప్రబలెను. పురపాలక సంఘచర్యకు నిరసించుట కొక పారసభ జరుపబడును.

శ్రీయుత కాండేగుల రామచంద్రరావు గారు

కొయంబుత్తూరు చెరసాలకు బంపుట
రాజమండ్రి చెరసాలలోనున్న రాజమండ్రి కాంగ్రెసు పత్రిక వెనుకటి విషయమునకు శ్రీయుత కాండేగుల రామచంద్రరావుగారిని నిన్న (21-6 తేదీ) రాజమండ్రినుండి మొయిలు బండిలో కొయంబుత్తూరు చెరసాలకు తీసుకొనివెళ్ళిరి. ఆయన ఉత్సాహములకుగాను ఆకాంగ్రెసు యుతులుగాను కనబడిరి. వారికి ఫిబ్రవరి 16-తేదీని 15 నెలలు కలిగిన విషయమున ఆ కృషినిండియు రాజమండ్రి చెరసాలలో కయమ్మార. అనిష్టము బిల్లిగరాజమండ్రినుండి తిరిగి వచ్చెనని.

బెంగాలులో కద్దరు

ప్రఫుల్ల చంద్రరాయగారి అనుభవములు

అచార్యశ్రీశుల్ల చంద్రరాయగారుగ్రీష్మ కాలము ఆస్సామ
'దేవ' బులయ కద్దయపచారముకొను కరటిన మొనర్చి తిరిగి
కఃకత్రావ వచ్చెనువును ఆశుకబహుమతక ప్రతినిధి వారిని
దర్శించి శ్రద్ధింపగా నీరొంది విమరుకుల దెలిసిరి.

నేను సంకల్పర ము నకు వైగాభారత
జేతుంకటను, ఇటీవల బెంగాలులో 20 వేల మైళ్లను కరకున
మొదలుపెట్టితిని. సుఖ్యలోయ ప్రదేశమును దీర్ఘ పరకున మొదలుపెట్టి
ఇప్పుడే తిగిగిచ్చితిని. ఈ సదృశమున నిల్వలు, 180000.
నిల్వలు, చాచిగంజీ, మొదలుకు ప్రదేశములను, బ్రాహ్మణులను,
రామిలా, చంపురూరు మొదలుకు ప్రదేశములను దర్శించితిని.

హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి

శుభాక్షి యొక్క ప్రాంతములలో హిందూ మహమ్మదీయ సంఘముల పరిస్థితిపై తి నాకాకృత్యమును గఠించెను. కొంతమంది మహమ్మదీయ యువజన నాచుకుట, మార్కెట్ నేరములు పొందువులకంటె చాలమందిన నడచుచున్నారు. అన్ని ప్రదేశములందును, నాకుభాగ్యవంతులగు స్వాతంత్ర్యమున గుఱకు ప్రతిసంఘమునాకను ఒకరితో నొకరు పోటీపడుచుండిరి. అట్టి స్వాతంత్ర్యమునకు అర్హుల నొకరినొకరు భయపడుచు ప్రా రించుచున్నారు.

కావల్లా చిట గాంధులు:ను మహమ్మదీయ ప్రకాశామాన్య
మానందు కద్దరు అభివృద్ధి చాల నుల్నాహారముగ నున్నది.
అచ్చట, ప్రాచీన సాంప్రదాయము లింకను నిలిచియున్నది. అ
చ్చట ప్రలియింపను సాధారణముగ రాట్నము లివగుచుండును,
కొండలనుండు ప్రత్తిండుచుండును. అక్కడనున్న వనరుల
నుపయోగించుకొని ప్రోత్సాహ మొసగుట కచ్చట నెట్టినిర్మాణము
జను లేదు:చుట విచారకరము. దూరముగనన్న కొన్ని గ్రామ
ములలో శ్రీతి: కద్దరునే ధరించియుండి, వారిలో కొందరు
“మేము కద్దరునే ధరించుదుము కాని, సంత
న్న గృహముల ఇండ్లజుండు కద్దరు నుపయోగించుట మాకు
గాన్నించుటలేదు” అని మహమ్మదీయతను విడిచి. కద్దరు ప్రక్రమను
పురుషధర్మములకు చాల వనరులు గలవు. మన ప్రజత్వముల
నీ కార్యముకొరకు క్షేద్రీకరింపవలెను. మేము అభివృద్ధిచేసిన
జేనిని జూచితిమో ఇచ్చట దూర గ్రామము
లందు గూడ దానినే జూచితిమి. మాకది ప్రతిష్ట
పనము ద్వారా ఇతర ప్రజేశములకు ప్రత్తిని
సరఫరాజేయుటకు మేము ప్రయత్నించుచున్నాము. అమెరికా
యందు క్రత్తికల్ప తపస్థియగుచే ఎగువకులవత్తిడిలైన ప్రత్తి
ధర చాల పెచ్చిపోయి:విషయ మందరికును తెలిసినదే. క్రత్తి
పంటకలహనందు కొన్ని యూరపీయను 'కంపెనీలవారు చిట
గాంగు కమిషనులందు దొరకు క్రత్తినంతను తుడుచుకొనిపో
యిరి. ఆరుచే నూలు తయారుజేయుట కిందుక భంగము
గలిగెను.

ప్రస్తుత దుస్థితికి కారణములు

నామవస్థానములందు, వారితోపద్య, హిందూమతా
మృత్యుమైత్రీ, అష్టాశ్చర్యానివారణముల యాశ్చర్యకరము గురిం
చియు నొక్కజెప్పినది. మ. ప్రస్తుతాదికదుస్థితి, మనము విశ్వ
విద్యాలయదీగ్రీల పొందుటకు పిచ్చయింట్లకు కరుగులెత్తుటయే
కారణము. బాలగియొక్క 6 వ సంవత్సరమునుండి 25 లేక 26
సంవత్సరమువరకును, అనగా 20 వత్సరములు విద్యాభివృద్ధిచేయుట
ముగియవచ్చును. వాణిజ్యము చేయుకొనుట కిదియే సమయము.
మన యువకులు పట్టభద్రులై, గుంటకండ్లతోను
మిండిపోయినచెట్కెల్లతోను, నన్నుగాదొడ్డులము
స్పష్టపడురూపుతో విశ్వవిద్యాలయమునుండి బై
టరు పద్మవర్షటికే జారీయైతానము కార్యక్రమములను
నడిపిపోయియుండును. అందుచే వారికిమీద వాణిజ్యకృత్తిని
ప్రవేశింపుట ఏమాత్రమును ఎనికే కాకయుండును. అందుచేతనే
ప్రభుత్వకార్యాలయములందు రు 10 ల వేతనము గల ఉద్యోగ
ము భారీవచ్చెనని జెలియగ నేలయుండునట్ల వరభానులుజేయుం
డును. మనకిదిగల విద్యాంగమూర్తిగనున్న పి. సి. మిత్రుగారు
రెవెన్యూలకు మన పట్టభద్రులవేతనము దాదాపుయిన గుంట
రు 25 మెగలు రు 25 లుగనన్నది. ఇది మిక్కిలి విషవకర
ము. గత 2 వత్సరములనుండియు ఈవిషయమునే నాదీయ
నచేపులతో నిరంతరము ప్రోగిండుచుంటిని. ను ప్రసిద్ధ
మొకను కొట్టికొడకు ఆంధ్రుల కర్మిదీగారు "నా కంటే
అంతా ప్రవేశించినవారు మొదట అక్కనును కుడుచుపనికి నియ
మంబడుచుండిరి. వారు వాణిజ్యకృత్తియందు పాదమిగిలిన

గోదావరిజిల్లా మహాసభ

కడయ పదర్శనము

నూలుదీయుట, నేయుటలలో పోటీ పరీక్షలు

కామచంద్రశ్రరం, ఏ. వెం. 21:— దూర్వానుల గత్య
శారాయణగారు మాట్లాడుతూ, రాబోవు గోదా
వజ్జిల మహాసభ ఆవ్వసంఘమువారు, రోజులు చేయటం, నూలు
వడవటం, నేత నేయటం మొదలగు ప్రదర్శనలను జరిపి పోటీల
నేర్పరచి బహుమతుల నొసగుటకు ఏర్పాటుల నొనర్చిరి. నూలు
వడవటమందు పోటీల గో విజయమందినవారికి బహుమతు
లొసగుదును. ఏడులు చేయటం మొదలు, నేత పూర్తి
చేయటమందు స్వయంశ్రమగా తయారు చేసినవారికి
ప్రత్యేకబహుమాన మేర్పరచబడెను. ఇందు పోటీచేయువారు
తమ వర్గములను ఇళతపరికరములను చామ దెచ్చుకొనవలె.
అట్టివారు తమతమ ప్రవేశములందు దొరకు వివిధరకములను ప్ర
స్తుతం, ప్రతినిధులనుగూడ దెచ్చి ప్రదర్శించవలెనని గోరును
న్నాడు. వారికి ఉచితముగ భోజన, నికనవసరములు ముక్రమే
ర్పరచబడును. ప్రేక్షకర్షణమునకు, అన్ని కార్యములనుసంఘముల
వారును, తమ తమ ప్రాంతములలోనివారిని ప్రోత్సహించి వసవ
లెనని గోరునున్నాడు. ఇందుకు దృఢాస్తులు ఈనెల 28 లేదని
గాని ఆటోపుగాగాని, గోదావరిజిల్లా మహాసభ, కర్నూలు ప్రదర్శన
కామకార్యకర్తకి జేరవలెను.

గోదావరీదేవస్థి

పోలీసువారి నిరంకుశ చర్యలు

తేదీపట్నము ప్రాంతములో నివసించువారు కోవా-ప
రేచివు ఒడ్డునబాంకిలో బాటాలను కోననంతెరిసి తేదీపట్నం
పొలిచునటువలెనొక్కరు వారిని బె దరించుచున్నాడు.
నక్కర్తయును ఒడ్డునరచి యిచ్చి న స్వామి తిరిగి
పుచ్చుకోనవలెనని నిర్బంధించుచున్నాడు. ఈ నెల 20 వ తేదీ
రాత్రి శ్రీమత పురులూరికోదండరామయ్యగారు పోలవరం
వచ్చిరి. వారికి నంతి తెలిసినందున దీనినినుచ్చి స్వయముగా
తెలుసుకోనుటకు పూజిపల్లి ప్రాంతమునకు వెళ్లదలచిరి. వారు
25 వ తేదీ సీతానగరము, 27 వ తేదీ కోయకొండ, 28 వ
తేదీ దోశిబాంకలపరి వెళ్లెదరు.

ఎన్నికలు

జిల్లా కాంగ్రెసు సలహానుమత ను జిల్లా
మహాసభకు ప్రతినిధుల ఎన్నికల
యోగైల 24 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటల పాటు
వరల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయమున జరుగును. దీనిని కాంగ్రెసు
సభ్యులందరును విచ్చేయి ప్రార్థితులని ఏలన్న కాంగ్రెసు
సంఘ కార్యదర్శి తలచివార సంపెను.

నానా-నా మహాంతుహత్య

ఒకసారి అరెస్టుచేసిరి

సాక్షాత్ గురుద్వారమున యిట్టికలనెకడో ఒక మహాంకుశమార్పిచేసిరి. సాక్షాత్ గురుద్వారము సమీపము వృక్షపాతకుడు సర్పార బూటానింగువై సనుమానముకల్గి పోలినాకా రీతనిని అరకుచేసిరి.

రాజ్య పతినిధి పర్యటనము

స్వీయా ఏ. ఆర్. 19:— రాజకత్తిరిధికారు 17-వేసినదే
రాధునునుండి బహుశా 18-వేసిన కల్పా-కుశే, ఆచ్యకు
పాటియాల మహారాజుగారిని గణనకుని అచ్చటి నుండి
మోటాకుబండిచి వెళ్ళిపో ప్రయాణమై జరిరి. (ఆ. తె)

ప్రాచీనకట్టతో ప్రారంభింపబడిన." అని నువ్వెను గ్రంథకర
 విద్య చేయ నయ్య వ కుల క ల ల నియు
 పూర్తిగా నిండియుండును. అందుచే కట్టకు నూనా
 తో ప్రారంభించుట దివి వారంగీకరింపదు. వారి దుష్టాచార
 గ్రహము నూనా వారంగీక యాటంకమగును. ఇట్టిస్థితియందు కుగ
 రాష్ట్ర మొక్కవితోపించును ఆమెకొను కర్తవ్యమొక్కయే
 గాక మార్కరిం దిట్టియూట దిట్టివాలూట పోర్చీలు పంజా
 బీలు మొదలగు కంశతలలకుగూడ పాదాశ్రాంతమైయుండుట
 నాకృత్యము లేదు. నిజము జూచినయెడల కుగ రాష్ట్రము
 స్వరాష్ట్రములగు కంశీయు లొక్కరు దప్ప మిగిలినవా
 రందఱను అభివృద్ధి నొందుచున్నారు.

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ ఏప్రిలునెల 22-వ తేది మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గరి 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గరి 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గరి 24 గంటలలో వర్షము	వర్షము 1-వ లేదానుండి వర్షము	వర్షము 1-వ లేదానుండి వాతావరణ వర్షము
గోపాలపురం	89.9	79.4	...	0.15	44.96
కోరాపుట్
విశాఖపట్టణము	91.7	81.1	...	0	87.09
కాకినాడ	92.0	77.7	...	0	89.09
మచిలీపట్టణము	94.1	78.0	...	0	41.59
గుంటూరు
కర్నూలు	103.9	80.4	...	0.02	26.71
బళ్లారి	104.1	77.8	...	1.10	20.51
అనంతపురం
కడప	107.7	81.2	...	0.09	81.38
నెల్లూరు	98.1	78.2	...	0	87.98
మద్రాసు	98.8	77.4	...	0	50.74
కడలూరు	91.8	77.4	...	0	52.94
నెల్లూరు
సేలము	100.9	76.7	...	1.66	89.80
కోయంబట్టూరు	96.5	78.7	...	2.66	22.29
తిరుమనాపల్లి	100.8	77.4	...	1.52	33.19
నాగపట్టణము	89.6	78.1	0.25	1.20	54.98
పుదుకోట
మధుర	95.3	78.2	...	1.22	86.86
పాంబన్	92.4	79.2	0.05	0.50	87.00
తిరునల్వేలి	1.47	28.54
తిరువేండ్రము	88.7	76.1	1.04	2.75	64.51
కొచ్చిన్	90.0	75.7	0.52	6.15	114.51
కాలికట్ట	93.8	79.6	...	8.49	117.16
మంగళూరు	97.0	82.2	...	0.68	125.68
బెంగళూరు	94.7	69.8	...	0.99	85.87
హాస్సన్
మేర్ సార	86.6	65.2	...	2.78	127.46
రైచూరు
హైదరాబాద్
కార్ నార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హాలాపూరు
కొడైకనూర్	88.0	80.2	...	2.21	62.18
ఉదకమండలము

సర్కారులు:— ఉత్తరమున ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. దక్షిణమున మబ్బులు పలచనగ న్నున్నవి. మచిలీపట్నములో తక్కువ. కాకినాడలో పగటివేడిమి 4. 5. దీగ్రిలు 10.

దక్కన్:— ఆకాశము నిర్మలముగ పోయినదనగు
 బ్లాటిలో ఆర్ద్రతహక్కు. కిలోష్టపరిస్థితులు సమానముగ
 నున్నవి.

కర్నాటకము:—ఆంధ్రము పలచని మేఘములతో
 గూడుకొన్నది. నెల్లూరులో ఆర్ద్రగ్రత క్షువ. తోవోడ్ల పరి
 స్థితులు సమానముగ నున్నవి.

అగ్నేయమున వాతావళి పరిశీతుః అశ్విరముగనున్నవి.
సానిక చినుకలు పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామూయ,

వాతావరణకా (ప్ర)జాను.

గజికి తెలము

వెల డబ్బు 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ వేరమంతలు, వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష భాదను గలిగించుచున్నవి. ఈ లైలమును నాలుగు పూటలు రావిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పుకపనయేయను. వెలకన్న పోక్తుఖర్చు లధికమగును గాన ఇతరమందులతో కలిపి తిమ్మియకొనుట యు కము.

అమ్మతాంజనము డిప్లోమదరాసు - బొంబాయి.

వైవాక్యము లచ్చవడినప్పటికీ, పాశీవాండు సమ్మెకట్టును తాత్కాలికముగ చాలించి పనిలోనికి బోయిరిని దెలిసెను. వారియిబ్బందులను కార్పరేషనువారు వెంటనే తీర్చగోరెదము.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ మురాలిగు మేరీ కోరికగాను

ఆంగ్ల సవలాప్రపంచమున, మేరీకోరికగాని నామము శాశ్వతముగ నిలిచియుండక మానదు. ఈమెమరణము, సవలా పాతకుల కత్యంతసంతాపము గలిగింపగలదు. కొందరుస్త్రీలవలె, పురుషులలో ప ములను పెద్ద విచేసి, స్త్రీలయెడల పక్షపాతము వహించుటకు, మేరీ కోరికగాను పూనుకొనలేదు. తప్పెవరియందన్నన, నిగ్గుయముగ జూపుట కామె వెనుపలేదు. ఆమెవర్ణనలు కొన్ని భయంకరముగను, ఒక్కొక్కమారు వెలుగు దోచినను, అచ్యుత హృదయమాలియమును తొలగింపగలవు. ఈమె శైలి గంభీరముగ నుండుటకు గాక, భావోద్వేగమును గలిగించుచుండును. మానవుని లోపములను వెదకి ఒయట పెట్టుటలో నీమె కద్దుతమగు నేర్పు గలదు. సంఘమరాచాములను దొలగించుట కీమెవ్రాత లక్క కువచ్చెను. ఇతరుల ననుకరింపకుండు, ఈమె స్వంతకల్పనలను జేయుచు, తన ప్రత్యేకతను నిలుపుకొనెను. నైతిక విషయములందు శ్రద్ధ వహించెడి భారతీయుల కీమెనవలలు ఎక్కుడుగ రుచించుట సహజము దైవభక్తియు, పాపభీతియు, మతవిశ్వాసమును, ఆధునిక సాగరికతా విముఖతయు, ఆమె నవలలో ప్రాచుర్యముగ గనుపించును. హుళిగ్రంథకర్త యగు నీమె వ్రాతలు, సమకాలికులకు కొంతకంటకముగ నుండియుండవచ్చును. కాని, యీమెపేరు శాశ్వతముగ నిలిచియుండు ననుటకు సంయములేదు. ఈమె చిన్నతనముననే సంగీతమునందు విశేష నైపుణ్యమును సంపాదించెను. పశ్చిమీ నగిళముగ ప్రేమించెను. ఆంగ్లదేశము సుప్రసిద్ధవ్యక్తిని గోల్ఫ్ యే ననుటకు సంయములేదు.

144 శ్లోకము

144 శ్లోకము మేజిస్ట్రేటు లింకను ధారాళముగ బ్రయోగించుచునే యున్నారు. లా ఆర్డరుల పేరుతో, సభలను నిషేధించి, నాయకులకు వాగ్దానము గావించుచునే యున్నారు. ఇవి వరిపాటియగుటచే, వీనిని పాటించువారు సంయము అరుదగుచున్నారు. అయిపూడిగా సమావేశమయిన వాలంటీరుల సభలో, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు హజీ టబ్బర్ రిహమాను, అధ్యక్షులగు ముద్దుకల్లపనాయుడు గార్లు ఇరువురిపై గూడ, 144 శ్లోకమును ప్రయోగించిరి. ఉభయయును సభలో పాల్గొనగూడదని ఉత్తరువిచ్చిరి. సభ జరుగకుండ నాటంకపరుచుటయే ఆధికారుల ముద్దేశ్యము. కాని, ఉభయయును ఇట్టి అక్రమపుటుత్తరువులను నిర్లక్ష్యముజేసి, తమవిధులను నెరవేర్చి సభ యథావిధిగ జరిగిపోయెను. శాంతికి భంగము కలుగు నను విషయచే, మేజిస్ట్రేటు గారి ట్టిరుత్తరు విచ్చినన, ఫలిత మేమయ్యెను? శాంతి కెట్టి భంగము గలగలేదు. క్రజలు తమ యభిప్రాయములను స్వేచ్ఛగ దెలుపకుండ నాటంకపరుచుట కిట్టి చర్యలు జరుగుచున్నటుల విదితమగుచున్నది. లా, ఆర్డరుక్షణముపేరే, ఎట్టియక్రమములు జరుగచున్నవో దెలుప నక్కరలేదు. కాని ఆధికారుల యనవరరాజ్యాభిములవలన, 144 శ్లోకము నిరర్థకమగుచున్నది. దానియుపయోగ మంతరించుచున్నది.

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని వుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

22-4-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

కోశాధిపతి శాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
చందాలు
19952-6-1
ఇదివఱకు
ఇదివఱకు
పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు
9607-12-11
పూజానిధికి సొమ్మును బంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

గురుద్వారపుచట్టము
అకాలీ గురుద్వారపుచట్టము నీసమయమున నిర్మించుటకు పంజాబుప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుట మిగులవిచిత్రము. అకాలీలు వందలకొలది జయిలులో నున్నారు. సుప్రసిద్ధనామకులు కారాగృహమున మడియుచున్నారు. అకాలీసంఘము అక్రమసంఘ మని పరిగణింపబడినది అకాలీల సహజమతస్వత్వములు నిరాకరింపబడినవి. జయితో పరిస్థితులు మిగుల విషయముగ నున్నవి. అకాలీ జతలు నాలు నిర్బంధింపబడినవి. ఇట్టిసందర్భము లందు, పంజాబుప్రభుత్వమువారు అకాలీలశుభము గోరుచో, నిష్పాధితుల సందరను మాండుగ విడువవలెను. నిర్బంధవిధానమును పూర్తిగ మానుకొనవలయును. ప్రధాననాయకులతో సంప్రకంపవలయును. ఈపనులకు బూనక, తాము నూతనచట్టమును నిర్మింపవలెననియు సిక్కుసంఘమువారు తోడ్పడుటలేదనియు, అందుచే అనుకూలఫలితము గలుగునో లేనో యని సందియ మున్నదయు, పంజాబుప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుటవలన ప్రపంచము మోసబోచాలను. వీరిప్రయత్నములు, నిష్ఫలమగుచో, ఆస్పిర్యమున కవకాశముండజాలదు.

యూరపియనుసంఘము : తీవ్రాగ్రహము

స్వకాలనాశయముకట్ల తమకుగల తీవ్రాగ్రహమును కలకత్తా యూరపియను సంఘము వారు ఇండియామిత్రగానికి దెలియజేసిరి. గడువులోపల, స స్కరణ శాసనము నెంతమాత్రము మాన్చగూడదని, వీరు ఖండితముగ నివేించుచున్నారు. స్వకరిపాలనమువకకు హిందూదేశము నేమాత్రము నడిపివను, బిటీషుసామాజ్యమున కుపద్రవము గలుగునని వీరు భయపెట్టుచున్నారు. యూరపియనుసంఘమువారి సలహాలు, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చేయూర మెగుగు ననుటకు సందియములేదు. సుస్కరణనిబంధనలనుమార్చుటకుమాత్రమావీరికంతగ నభ్యంతరములేదు. మియోక్రొత్త సంగతినిగూడ వీరు దెలుపుచున్నారు. స్వకరిపాలనము గావలయు నను తలపు, ప్రజలలోనుండి యుద్భవింపలేదట. ఇంకను ఎటుల వెలువడవలెనో తెలియదు. స్వకరిపాలనముకొరకు, దేశమంతయు పరితపించుచుండ, యూరపియను సంఘమువారి కట్టిచిహ్నములే గనుపింపవలెను! ఇట్టివారలు ప్రజలను స్వకరిపాలనమునందు శిక్షితుల గావించురనుట, వ్యర్థపుతలంపు గాదా?

మహమ్మదీయమత సమావేశము
తుర్కీలో కలీఫాను స్థానభ్రష్టుని గావించుటచే, మహమ్మదీయప్రపంచమునందు నూతనకలవరము గలిగెను. వెనుకటివలె నిష్పాదును తుర్కీయే మహమ్మదీయమతరక్షణకు బూనవలయు నని, హైందవమహమ్మదీయులు గోరుచున్నారు. తుర్కీయూభారమును మరల వహించు సూచనలు గనుపించవు. మహమ్మదీయప్రపంచమునందు భిన్నాభిప్రాయములుప్రబలియున్నవి ఎరికివారు స్వతంత్రముగ బ్రవర్తించుచో, ఐకమత్యమునకు భంగము కలుగక మానదు. ఇట్టిస్థితిలో ఈజిప్టునందు కెయిరోలో రాబోవు సంవత్సరమున మహమ్మదీయమతసమావేశము గూడు తె తయు సమంజసముగ నున్నది. మహమ్మదీయుల భావికర్తవ్య మీసభలో సొమ్ముముగ చర్చింపబడు ననియు, ప్రస్తుతసందిగ్ధస్థితి దొలగిపోవు ననియు నమ్మదము.

భారతస్వ రాజ్యపక్ష సభ

దేశబంధు దాను గారు రాజాలరు
హిందూలు ఈనెలలో జరుగనున్న భారతస్వరాజ్య పక్ష సభ అధ్యక్షతన, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు రాజాలరు. వీరి రాష్ట్ర స్వ రాజ్య పక్షము వారి ప్రతినిధిగా నేతన ప్రధాన కార్యదర్శి. దానుగారి స్టేటుమెంటును నేతన ప్రధాన కార్యదర్శి చదివెదను. (ఆంధ్ర)

విశ్వఖిలాఫతు మహాసభ

కెయిరోలో 1925 మార్చిలో జరుగును
కెయిరోలో షేఖులు అబ్దుల్ గారి అధ్యక్షతనకింద శాశీనాథుని మహాసభ జరిగినదని కెయిరో జరుగను సుఘముచే భారత ఖిలాఫతుసంఘమువారికి వ్రాసిరి
ఖిలాఫతు పక్షమున నిర్ధారణచేయబడు 1925 మార్చి కెయిరోలో విశ్వమహమ్మదీయ సభను జరుపదగునని జరుగు ఫిర్యాదును పుర్రీఅశారుగారుగూడ భారత ఖిలాఫతు సంఘముచే వ్రాసిరి. అధ్యక్ష క నియోజకమండలము జరుగదను ఆంధ్ర

గురుద్వారా సంఘముపై కేసు

అక్రమ వ్యయము
గురుద్వారా సంఘము కంపెనీల చట్టముప్రకారము రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడిన సంఘము వారు కొంతసొమ్మును రాజకీయములకు వ్యయించిరి గాని ఒక రిసీరును నియమింపలేదు. మరియొకరు అడిగితే రిసీరుకుండి తెక్కులను దాఖలు చేయలేనని కొందరు సిక్కులు అమృతసరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గార్లులో కేసుచేసిరి.
బికనీరు మహారాజుగారికి పోత్రుడు కలిగెను
నన్న (21 వ తేది) బికనీరు మహారాజుగారికి పోత్రుడు కలిగెను.

కార్తిక ప్రభుత్వము వారి ఆదర్శము

భారతదేశమునకు దొమినియను ప్రతిపత్తిని కలుగజేయుట

సంస్కారణముల విచారణ కాలక్షేపము చేయుటకు కాదు

సహకారమును కోరుట

ఎన్నికలను ఆపుజేయుట

అందక, ఏప్రిల్ 19:—రాంకే జగ్గొనాల్లగారు ఇండియాలోని కార్మికవర్గమువారి కార్మిక సహకారమును ఇట్లు ప్రకటించిరి:—ఇండియానుండి కార్మికవర్గమును విడిచిపెట్టినది గానను బానిసలను అట్టిగిరి గాంచినది. కార్మికవర్గమువాని, ముక్తికర్తవారును అన్యాయముగ చేయుచున్నాడు. కార్మిక ప్రభుత్వమువారు దొమినియనులో మునుపటివారు, వారికి అధికారము లేనదేమిటను నిజముగావు అనుకొనవలసివచ్చినది. పియోలో లావులాడుకొనుచున్నారను. లేనిపోని అపరాధములు బెట్టుకొన్నారను. తీవ్రమనకు చిల్లిగవ్వగూడ రాలేదు. మీదమిక్కిలి వందలకొలది బిలియను సంపాదించుట దారిద్ర్యము, తీవ్రపాధి లేకపోవుట గల్గింది.

కొంగ్రూరు నాకొక విధానమును ఇతరుల సాగింప జలదిగాయని యడుగు తరుచు ఉద్వేగపడవులేక అధికారముగూడ గలదని జగ్గొనాల్లగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. గృహ సమన్వయ గూర్చి ప్రభుత్వమువారు కష్టముల నెదుర్కొనవలసి వచ్చెను. ప్రజలు ముఖ్యముగ వింటుంటున్న గృహములను నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆహ్వానించి యేర్పాటుజేయుచున్నారని.

జర్మనీముట్ట నంగీకరించుదు

నిపుణుల నితరమును అంతను ఏమగ ఆహ్వానించ వలెని ప్రజలందరను నాలో ఏకీభవించిండుటకు సంకల్పించుచున్నాడను. ఇందులోగూడ నాకు ఇష్టములేని సంగతులు కొన్ని గలవు. కాని నేను అవివేచనమును ఒక్కొక్కదానికే బయటికి దీసివేసి ప్రాంత, జర్మనీ, బెల్జియముగూడ అటులే జేయగలరు. మరల కథ యథాప్రకారము ప్రారంభమును. ఇజ్రేలుమును, యూరపు కనక క్రిందనే ఒక్కచుట్టి వినియోగించి ఈజిప్టుకులను చక్కబెట్టుటకు ఈనిజేదికము నంతను అటులగా జేయుటకు యూరపు ప్రయత్నించుటకు మంచి సమయము. అది అయిపోయినట్లైతే నవనీ చూస్తేనే ప్రపంచమున కంతకును కాంతిని తేమమున కలుగజేయుటకు ఏమగ, పిండదను జర్మనీ ముట్ట నంగీకరిం చేవలెను. ఇప్పుడు మును జువ్వకొరకును నన్నది. జర్మను ఆయాధముల గావు. జర్మను పరిశ్రమలు పాడనకుటయే ముఖ్య అపరాధములందరి.

“జర్మనులను నమ్ముదు”

బిటిము ప్రధానామాత్యుని హితవు

వరాసుల కోపము

అందక, ఏప్రిల్ 20:—రాంకే జర్మనులను నమ్ముదని రాంకే జగ్గొనాల్లగారు ప్రకటించిరి. వారిముఖ చాల మంది కోపమువచ్చునని తెలియచున్నది. జర్మనుల మాటలందు బరాసులకు నమ్మకము లేదని ప్రార్థించి విలఖితి తెలుపుచున్నాడు. వరాసులముఖాభిప్రాయమును మార్చుకొనుటకు గూడ తగినకారణములు లేననుచున్నాడు. జర్మనులు ఎగబెట్టుటకు చేయుచున్న ఎత్తున్నదీని బాధ విశ్వసించదనుకొన్న వరాసులనుగూడ జర్మనీనుందు నమ్మకము తొలగిపోవుచున్నది. ఈ విషయమును అధిర్భూతమందలి చర్చించినపుడు రాంకే జగ్గొనాల్లగారి కీతనమును పారదోలుటకొరకు కష్టములనుండును. జర్మనులు తమవర్తనలను నివ్వించలేదని తెలుపటకు వచ్చినవై ఎట్టికేతును విధించరాదని జగ్గొనాల్లగారు రమచున్నారను. జర్మనులు ఇప్పుడునున్న ప్రాంతమును దమ్మిడితో గ్రక్కినగాని రూపము విధుల అక్రమముల కొనెదమని పోయింకేదగా రకుచున్నారను. ఈ పరస్పరవివాదాభిప్రాయమును తొలగించుట అతి ముఖ్య అయినవని గాదు.

భారతదేశమునకు దొమినియను ప్రతిపత్తి కార్మిక ప్రభుత్వమువారు అధికారమును స్వీకరించుటకు అప్పటి భారతదేశమునందున్న మాకు ఏమియు ఆశను కలుగజేయలేదు. భారతదేశమున కర్మితులు ఉపద్రవ కరణమునందును మును జేరియును, వాటిని బాంజేయించుట గోచరుచున్నాము.

అలివియరు క్రభువు అసంబద్ధముగ బెప్పిటుల కార్మిక ప్రభుత్వమువారి ఆదర్శము, అభిప్రాయము భారతదేశమునకు దొమినియను ప్రతిపత్తి కలుగజేయుటయే.

భారతీయులు బిటిము ప్రభుత్వమువారులతో సహకారమును పంపిణీ బిటిము కార్మిక ప్రభుత్వమువారి యందు నిర్వాసమునుంచవలెని గోరుచున్నాడ ననిరి. ప్రభుత్వమువారు గూడ భారతదేశ వ్యవహారమును గుర్చి విచారణను నమ్ముచున్నారను. ఏదో కాలక్షేపము జేసి కాలునను వెళ్లుచున్నట్టి విచారణను బూతుకొనలేదు. తీవ్రమగ పరిస్థితులన్నిటిని ఆలోచించి ఏదో కాలక్షేపము జేయవలెననిరి.

దీనివలన భారతీయులు క్రభుత్వమువారితో సహకార మొనర్చుటకు ఏలగును. స్వపరిపాలన మార్గ మేర్పడుటలు భారతీయులు సహకారము నెల్లుట ఏర్పడునని ఆశించెదననిరి.

ఎన్నికలభయము

ఇంకొక రోజు జాడే ధర్మ ప్రజలు మరల ఎన్నికలను గూర్చి ఏల భయపడలేనో తెలియజేయుట. తగిన కారణములను వివరించు. ఎన్నికలను ఎదిగిన అక్కరలేదు ఎన్నికలను ఆపుజేసి ప్రభుత్వమును సాగించుటయే కార్యమున జన్మించుచున్నాడను. ఒకటి ఎన్నికలు ఎదిగి ఏమియు లేదు కొనియెను ప్రభుత్వమున నాకు నమ్మకములేదు. ఆధమునే ఎన్నికలు అనుటలు జేయటము వీలులేదని నానుచున్నాము. మరల యూరపువారి కాలిపరిధిలకు ప్రవేశబెట్టుటకు అభయము కలుగముద్రుట్టుకు యథాప్రకారము బడిదనుకు లేవండి పారి కామి సంబంధము చేర్చించుటకు గూడ అభయము కలుగముదు సంకల్పములు జన్మను.

ఆర్థిక నిపుణుల విధానము

జర్మనుల వ్యాఖ్యానము

యూరుకు ఖాళీజేయవలె ననుట

అందక, ఏప్రిల్ 20:—రాంకే 11 జర్మను ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికములను గుర్చి ఇట్లు వ్యాఖ్యానమునర్చుచున్నారని తెలియచున్నది ఆర్థిక నిపుణులందు జర్మనులకు ప్రార్థి అక్రమముగా గాని జర్మనులు ప్రజలనివేదికములనున్న వివరములన్నిటిని అంగీకరించుట వీలులేదు. వరాసులు యాతా ఆర్థికములకొరకు యూరుకులేరు ఈ విధానములయందు నమ్మకమునే చెప్పవలెను. జర్మనులు ఇప్పుడు ఈ వరాసులను నెరవేర్చుటకు సహకారమును సల్పిరి జర్మనులకు యుద్ధకృతములకు ఎవరను బెప్పుటకు హక్కులేదు. అధికారి మందరు. అక్రమ చర్యను దీనిక నవలె ననుటకు వీలుండదు. యూరు కగవు సాంకేయముగ ముగిసినకే అనుకొనవలెను. బంబిలను జేకగ్రహులవారి ఇద్దరు రాసేయవలెను. ఆర్థిక నిపుణులు తమవిధానమును మరికాదుదింపుటకు వేయవచ్చు దానివలన అక్రమ వాటిలకుండ జర్మనీని గాపాడుటకు కొంచెము ఏర్పాటు జేయవలెనని గోరవరు.

ఆంగ్లో-ఇరాకు ఒడంబడిక

నంగీకరించగూడదనుట

బగ్దాదు, ఏప్రిల్ 19:—ఆంగ్లో-ఇరాకు ఒడంబడిక నగీకరించరాదని బగ్దాదులో ఇటీవల ఆంతో శసము బయలుదేరినది. మరికొక ఒడంబడికలకుగూడ ఒప్పుకొనరాదనుచున్నాడు. ఈ ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడికను మార్పులతో ఇరాకు పార్లమెంటువారు అంగీకరించునటులు గానించదు. 600 మందికి 14 గురే ఈ ఒడంబడికకు అనుకుంటున్న నుండిరను. మస్కూలు గాయమును తగ్గించి దమను అభివృద్ధిని గేటుబిటను కప్పమున ఇచ్చుటలేదు. ఇరాకు నరహద్దులనువారి గూడ అభివృద్ధిని జేయవలెను. ఇరకులో ప్రజల పెట్టుబడిన బిటిము నేరలు అపొషించుటకు నది పోవు ఆర్థిక సహాయమును కప్పమునకును ఇచ్చుటలేదు. వాటిని నెలవెయ్యను విస్త్రుంప, జేసి చే అపొషించుట ఖర్చు ఇరాకు ధరించవలసి వచ్చెను. ప్రిన్సిపాలు క్లెయిమ్ నే దివాలాలో ఉంటున్న దొడ్డినకు. బిటిము ఒక అయి చెల్లినదేదను ఇరకును వాటిని విరిగి జేరుటకు అడ్డుబెట్టెనే బ్రిటిషువందలయను అవలెట్టి సర్వస్వ స్వాతంత్ర్యమును పొందు. అని ఆ దోషకామములనున్నాడు. ముఖ్యముగ ఆంగ్లో ఇరాకు ఒడంబడిక వై ధ్వజమెత్తినవారు వ్యాపారములే.

బగ్దాదు పరిస్థితులు

విషయాన్ని జేరుచున్నది. ఇద్దరు పార్లమెంటు సభ్యులను బంపుటకు ఆందోళనలు ప్రకటించి. వీరు ఒడంబడికకు అనుకుంటుంటు. వీధిలో వీధి కత్తి పొడిచిరి.

నవ్వవరిహార విచారణసంఘము

వారు జ్యూరీ ప్రభుత్వలేఖను ఆహ్వానించిరి. నిపుణుల విధానమును మిత్రముడలి ప్రభుత్వమువారికి అధికారిత్వా తెలియజేసిరి ఈ విధానమునందు అయిదు బెట్టుటకు జర్మనులు ఆవసరమును కాసనములను జేయించవలెననిరి. స్వేచ్ఛవార సంఘమువారును, జర్మను ప్రభుత్వమువారును క్లిష్టముగ జోక్యమును గలుగజేసికొనుటకు అడగటను అనుకులాభిప్రాయము జేసెను.

బిటిమువారివైఖరి

ఆర్థిక నిపుణుల యుద్ధకృతము ప్రకారము అవిధానము నంతకు ప్రార్థి అయిదు బెట్టుటలని జగ్గొనాల్లగారు కామ స్పందనలతో మున్న తెలియజేసిరి.

మంచి సమయము

దెయిలి బెల్జిగావు పత్రిక ఇట్లు ప్రాయమున్నది:—నిపుణుల నివేదికలను స్వేచ్ఛవార సమన్వయ సాధ్యములకు అనుకూలము గలుగజేసిని. అందరును అంగీకరించుటచే అందరు నీ సమన్వయ పరిష్కారము జేయవలెని గోరుచున్నామని తెలుచున్నాడు; ప్రతిపక్షములూడ ఆక్షేపించలేదు. అమెరికా గ్రేటు బ్రిటను ఆర్థిక సహకారిము చేపరముల తమిటి కర్మితులను నిలదగ జేసిని ప్రాంత ధరను జలబెట్టుకొనగల్గి. అట్టివియమున పరాసులు రిదు అను ముడిని మరల నిపుణుల నివేదికములకు బావుటకు వీలులేదు. అటులు చూపలేని గ్రేటు బ్రిటను ఆర్థిక సహకారము యూరపు పరిశ్రమలకు సహాయము చేయ నిగొంగుచెరు. ఈ విషయపరిస్థితులనుండి బయలుదేరుటకు వరాసులకుగూడ ఇది మంచిసమయమని వారు గుర్తించి.

జర్మనీలో అందరను పోలికాము 7 లకారంకరను నిపుణుల నివేదికలను అంగీకరించుచున్నది గాని ఆర్థికాధికారమును ప్రార్థి గాపాడెనుచున్నాడు. దేశమంతయు ఇతర కోరికను గోరుచున్నది.

ప్రతిజగ్గొమంత్రిఖండనము

బెల్జి, ఏప్రిల్ 19:—ప్రతి ఆర్థికమంత్రి హెర్ పోల్స్-లిగారు నిపుణుల నివేదికలను తీవ్రముగ ఖండించిరి. జర్మనులు ఆపాధము ఈ ఆర్థిక నిపుణుల మరటుల నంగీకరించెని మరల కలెవలెటకు వీలులేకుండుననిరి.

డాక్టరుస్ట్రెస్కోగారియభిప్రాయము

ఈనిపుణుల నివేదికలను నిరాకరించినవో గలుగుతలిఫలములు ప్రభుత్వమువారి ప్రార్థి తెలియము. తమకు మిత్రముడలి అందరను కావకేముదూరే ప్రతికూలముగ నుండునని తెలియము. కాని ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికలను తామభిప్రాయంబుకు వీలున్నదని ప్రభుత్వమువారు గ్రహించిరి స్ట్రెస్కోగారు తెలియజేసిరి.

ఆయుర్వేద ప్రచారము

మహామండలి నాయకులకు సన్మానము

ఈ నెల 25వ తేదీన కొలంబోలో జరిగిన అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహాసభకు అధ్యక్షత వహించి నున్న టి. కవిరాజు జోగింద్రనాథ సేనుగారు ఎం. ఏ. గారిని మహాసభకు హాజరగుటకై ఉత్తరహిందూస్థానమునండి యేతెందిన వైద్య రత్న షిక్కిరాజుస్వామి ఆచార్యగారు మాన్యును ఆయుర్వేద వైద్యమహాశయాలకు స్వాగత మొసగు శంకర్పూజ నిన్ను సాయంత్రం 5 గంటలకు గోఖలే హాలు నందు ఒక మహాసభగా వింపబడెను. సభ జరుగుటకు పూర్వము అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహామండలి ఒక టీపార్టీ నేర్పాటుచేసెను. అందు ఎల్లరు ను కలసి కూర్చుండి, ఫలహారమును వై. ఎం. వి. ఏ. రె ప్రార్చింతువాడు సరఫరాచేసిరి. టీపార్టీ యంతరిము సభజ రిగెను. సభకు హాజరయినవారిలో డి. బి. ఎల్. ఏ. గోవింద రావున అధ్యక్షులుగారు, కవిరాజు జోగింద్రనాథ సేనుగారు, వై ద్యరత్న షిక్కిరాజుస్వామి ఆచార్యగారు, పండిత ఎం. దొర స్వామి అయ్యంగారు, ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. ఎల్. ఏ. ఎస్. కల్వయ్యారెగారు, చల్లా శేషగిరిరావుగారు, భీమగిరి ప్రసన్న కృష్ణేశ్వర మాండలికగారు, జి. శ్రీనివాస మూర్తిగారు, పండిత కె. జి. సత్యేశ్వరశ్రీగారు, పండిత కె. ఏ. వేంకటాచారిగారు, శర్మగారు (లాహోరు) హరి గోపాలగారు (బర్మా) మహాభక్తమీన మగారు, పండిత ఏ. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు ఉండిరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీమన్ ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లు ప్రకటించిరి.
నేను మహాభక్తులను ముఖ్యులగు ఆయుర్వేదమహా శయాలకు మిత్రమునను, మదరాసు రాజధాని పక్షమునను, నేను స్వాగత మర్పించుచున్నాను. ఈ నెల 25 వ తేదీన కొలం బోలో జరిగిన అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహాసభకు బహుశా నేను ఈ మహాశయాల యద్యేక్షములు కలవేయగా యి ని యు నేను కోరుచున్నాను. ఈ మహా మండలి ఇదివరలో నొక మారు మన సంగరమునం తే జరిగియుండెను. ఈ మారు ఆగారము కొలంబోలో కలిగినది. శ్వశేతవైద్యుడైతే వలసి లాభములకు మహా సుపూర్ణముగ తొడ్యుక నుగొన గల్గుచుంటిమి. ఈయద్యమమునందు సంగర మునాడ పాల్గొనుచుండుట శుభప్రదము. తమదేశము కొరకై కష్టముకొల్పియైనను దూరప్రయాణముల బెట్టుకొనివచ్చి ఆ యుర్వేద మహాశయాల సందరనుగూర్చియు నేను ప్రత్యేకించి విశేషము చెప్పనక్కరలేదు. వైద్యరత్న జోగింద్రనాథ సేను గారు కలెక్టరాలో నుప్రసిద్ధులగు వైద్యులు. ఆయుర్వేద వైద్య మునందు వారు మిక్కిలి కీర్తి ప్రదముగు కృషి సలిసిరి. తన వైద్యకృత్యముచే ఎప్పుడను తీసి కరియండి నను, కవిరాజుగారు ఆయుర్వేద ప్రచారము కొనిత్రమై కొంత కృషి కల్పింపింపకొని తేలేసేన చేయుచుండును.

జోగింద్రనాథ సేనుగారి విమృశ వారిప్రక్కన కూర్చు నియున్న వారు వైద్యరత్న షిక్కిరాజుస్వామి ఆచార్యగారు. ఆచార్యగారు నేమను నుప్రసిద్ధులు. వైద్యరత్నగా, గొప్ప నిష్కళం మైసటి దేశభక్తుడు, సాధువు. వారు బ్రహ్మచారియ నయి, వారి నిర్మల క్రమస్థితి, పూర్వచరిత్రను, ఉత్తరహిం దూస్థానమునం దెల్ల కోరియాడబడుచుండునయిన నేను విచి ను. వారు జయ శ్రవణ వాస్తవ్యులు. జయ శ్రవణునందు ఆయనను పూజించినవారలేను. వీరతోపాటు లాహోరునండి శర్మగారు బర్మానండి హరిగోపాలగారు ఇంకను ముగ్ధులగు మహాశ యులు వచ్చియున్నాడు. మదరాసునందు ఆయుర్వేద ప్రచార మునిమిత్తమై కొంతకాలముగా కిగి నుప్రసిద్ధులు. గూడ ప్రతిం గని నుముగ జరుగుచున్నది. అట్టివైద్యులతో ఈ మహాశయాల యుగమనము జనసామాన్యులు నందు ఆయుర్వేద ప్రచారమునందల మరకొంత ప్రోత్సాహము కలుగగలదు. రాజ ధానియందెల్ల మదరాసు నుగొను మిక్కిలి అశాశ్వతమైనదిని మీరెరుండురు. ఆయుర్వేద వైద్యుల మాకారములేమిన్ని. ఈ సంగర మింటి నును శిష్యులను ప్రోత్సహించునందును, శిష్యుల ఈ శాయకుల యా మహామండలి, సంగరమునండింకను ఉత్సాహము గలుగును.

సన్మాన పత్రము

ఆయుర్వేద మహామండలి ప్రధానకార్యదర్శులలో శిశ

రగు పండిత ఎం. దొరస్వామి అయ్యంగారు ఈగింది సన్మానపత్రము (సంస్కృతభాష) చదివి సమర్పించిరి:

శ్రీధన్వంతరయేనమః

వైద్య రత్న విద్యాభూషణ కవిరాజు యోగింద్రనాథ సేన మహాశయా!!

శిఖిలభారతాయుర్వేద మహామండలి సభితైః సమర్పితా స్వాగతపత్రికా

స వైద్య రత్న విద్యాభూషణ కవిరాజువోజ్యుల శ్రీమత్ యోగింద్రనాథ సేనస్వాగత మన్నత్యక్తం భవతు!! ఆర్యమహాశయా!!

యయ మిమే శిఖిలభారతాయుర్వేద మహామండలి వజ్రహాః శిఖిలః శిఖిలవజ్రః స్వాగత మాళింసా మహేసాదరం. తిశో దశ్యుద్భాష్యవలసిమితి కృత్యేనః యత్త్ర తిశస్త్రః ప్రతిభ యశసాం, సర్వ కస్త్రస్యకస్త్ర భూతాశాం భూతి పూర్వా శాం మహావహాపథ్యాను కవిరాజ ద్వారకాభాసిన మహా దియాశాం గర్భుత్రేయ సమత్పన్నాః శ్రీమన్త కోంబురాజ భాష్యాం సుప్రతి సమభి నిర్వర్తమానస్య చతుర్థివాక్కినిఖిల భారతాయుర్వేద మహామండలి స్వాగత్యక్తి భవన్తే మధ్యే మార్గ మిమాం మద్రపురి చలం కర్మన్విత మశ్యాకుపేద భాగధేయ పరిపాః కేవలం భివజ్యుజీవాం పవనదళి, యత్త్ర తిశస్త్ర మాం ల గీర్వాణ విద్యా విశేష పరిజ్ఞాతాం తదనుక జాతీయత గమాసాదిత వైద్యరత్న విద్యాభూషణాది రాజీను వివదాంతానామితిః పూర్వమునీఖిల భారతాయుర్వేద మహామండలివాక్కిని తద భాషా స్వాగత్యక్తి భవన్తే భావినశ్చతుర్థత కర్మన్వితాద్యక మహా సమ్యేలనస్వాగత్యక్తి భవన్తే

నుకృత్యం దేశ్యేనః శిఖిలవజ్ర కస్త్ర భవన్తే మహాశ్యాం కేవల్య భావినశ్చతుర్థత మహా సమ్యేలన క్రమవ్యమాణః ఆయుర్వేద సారభూత రసాస్వాద్య విశేష ప్రకాశః. తథాయుర్వేద పారగాణాం పరస్పరాభివర్ధకైకమ్యై సుపాదకః తత్త్రైలానుగుణ వైమధ్య క్షయోనాస్థాన వైద్యనిరూపకః, భారతీయాశాం సర్వేషా మస్వాగత రాజీయాశాం విశేష తో హృదయంబంధాయుర్వేద చిత్తాన్తైఖిరి వివోత్తరో దృఢకర మిశ్యాం ప్రకటక్య భవన్తే:

తద్విద్యావేదిభి స్సర్వైశ్చాభివృద్ధ్యుగ్రైః సమ్యేలనస్య మహాశః సభనా శ్చాధుయోజిః!!

మద్రం భద్రకాభాద్య పత్రసమిదం ప్రాప్తాను మధ్యేభం తర్మస్వాగత మాదరాత్కృతిపయై ర్వాక్యైశ్చధా కైః భో యోగింద్ర భవాన్త్యభ్యుత్పాదయః స్వీకృత్యకస్యకస్త్రపే శ్రీమన్తః ప్రణయతిరైః కతకః ప్రాయోనమ్యురయేత్.

జోగింద్రనాథ సేను గారు

కడుకును, తను విశ్రులకును ఒకసారి జడిన స్వాగతమునై క్రతుత్తమియ్య నవరతున వైద్యరత్న కవిరాజ జోగింద్ర నాథ సేనుగారిట్లు చెప్పిరి:

శామిశ్రులును, నేనును ఈ ప్రాచీ మైసటి మదరాసున కరమున కేతెంచిన సందర్భమున మీ రొ స గి న స్వాగతము నకు మీ కెల్ల రకు ను శాశ్వత జ్ఞ తా పూర్వకముగు మందములు:ర్పించుచున్నాను. శామిశ్రుల కను, నాకును చూపిన గౌరవము కృత్యులబట్టి గూపిడిగాక మన పూర్వమున కేలొది సంతకర్మములనుండి అకాలభరణ మునండి రిప్పించుచుండిన ఈ ప్రాచీన ఆయుర్వేద సిద్ధాంత ములనుమీరు గౌరవించుచుండిరనేయే నేను భావించును. రాజీయ కారణములవలనో, సాంఘిక కారణములవలనో, ఎట్లైన నేమి, ఈ మధ్యకాలము ఆయుర్వేదము క్షీణదశగాంచినది. కాని మరల భారతదేశకేళను పునర్ధరి కరతాను ప్ర బోధము దేశమనందరిటను కలిగినది ఆయుర్వేదమును పునర్ధరింపట మ సాధనముల న క్షిపింపి రిపోర్టుచేయుటకు మదరాసునందును బెంగాలునందును ప్రభుత్వమువారు ఉపసంఘములనియమించిరి మదరాసునందుముకోలరి మానవజాతికిందట అవచ్చరమైన రిపోర్టు నొకదానిని ప్రయోగించెను. ఆయుర్వేదమును శూన్య అరిపోర్టు ప్రకటనముగా చిత్పించెను. బెంగాలు రిపోర్టు ఇంకను ప్రక టింపఁదలేదు. తల్లలో ప్రకటనమునునని నేను కలంబెను.

కీ. తే. పండిత గోపాలాచార్యులుగారు

9 సంతకర్మములకైందట, 7 వ మహాభక్త జరిగినప్పుడు నేను ఈసంగరము ఒక మారు శంకర్పూజ భాగ్యము శాకు లి గెను. శాకు అప్పుడు మిక్కిలి పరిచయముగ నుండినవారి నిక్కడ చూడకల నందుటకు నేను మిక్కిలి విచారణకు చున్నాను. వారిలోనుఖులు శామిశ్రుకు పండిత గోపాలా

చార్యులుగారు. ఆచార్యులుగారు శాకు సోదరులవలె నుండిరి. వారె గారు, వారికమారుడును ఈమధ్యకుడెప్పుడవకమున చని పోయిరిని నేనిచ్చటనే విడిచి. శామిశ్రుకు గోపాలాచార్యుల గారి యొక్క యు, ఆ య నకు మారు ని యొక్క యు ఆ తల్లి యు కాంతి నందుగా క? గోపాలాచార్యులుగారు మీకు బంధు సాయులై యుండియుం డురు కానివారు శాకు అత్యంతప్రియమైన కుటుంబ నుండిరి.

నిర్జన ప్రదేశ వాసము

మదరాసు రాజధానిలో నెల్ల మదరాసునగరము మిక్కిలి యశాశ్రీయమైనది మహాభక్తులదేవుడు చెప్పియుండెను. ఈ నగరమేగాదు సామాన్యులుగ ఒక్కొక్క మారు ఒక్కొక్క రా వ్తము. అశాశ్రీయమునకు స్థానికముగ నుండును. ఈసంకల్పము మదరాసు అశాశ్రీయమునకు పేరుపడనైన రాగల సంతకర్మ మున మాబంగళముండును మూడవ సంతకర్మము మరియొక రావ్తము కాని మనము అధిక సంఖ్యాకలముగ మృతికొంద రాదు. కలకత్తాలో కిశువుల మరణసంఖ్య యధికముగ నుండును. పసిబిడ్డలుపుట్టిన ఒక మాసముగొల్పునే నూటికి ఏబదిబిడ్డలు చనిపోవుదురు. వినుటకే ఇది భయంకరముగ నుండును. అయితే బంగాళా రాజధానిలో ఇతర భాగములందు మణముల సంఖ్య ఇంక యధికముగ నుండెడు. సంగరములందు ద్రవ్యాధిక్షయము సంబంధించిన లాభముల కేకమున్నను, ఇతర కష్టములు వెన్నులందును. సంగరములని ఇబ్బందులకు, అరణ్యవాసమునందలి సౌకర్యములను చరకసిద్ధాంతమునందు చూ దనకును. ప్రస్తుతము అరణ్యమునం దెలరైన నివసించుచున్నా రో నాకు తెలియును. కానిసంగరములందు అశాశ్రీయము కష్టము.

శామిశ్రులకును శాకును ఒకరిన స్వాగతమునకు మరల యొక మారు మామాతండముల సర్పించుచున్నాను.

గోవిందరావునలయ్యగారు

అతిథులకును అధ్యక్షులకిని మహామండలి పక్షమున మద నముల సర్పించునవరియన డి. బి. ఎల్. ఏ. గోవిందరావునలయ్య గారిట్లు చెప్పిరి: మిగిలిన వైద్యవిధానములు ప్రబలియుండిన ను ఆయుర్వేదము తొంటిపానమునండి పోగొండుటకు ఒట్టియే ఆయుర్వేదము గొప్పదని కనుగొనవచ్చును. దాని మహాశక్తియు ను నిశ్చయము కృషిసలి పెడి వారెల్లరును గూడ మనకృతజ్ఞత కు పాత్రులు. కొలంబోలో కంటి దూర తే శ చూచు బోక నిక్కముంచుకొని ఉత్తర హిందూ స్థానమునంపి బహుశా దేరినచ్చి మర మిశ్రుల త్యాగముగొనియాడవలసింది. ప్రస్తుతము దేశమునందు ఆచరణలోనున్న ఇతర వైద్యవిధానము లతో ఆయుర్వేదము ఎటులకూగునో, అన్నిటిని ఎటుల సమ స్థముచు చేయదగును. సాధ్యముగు నా కావాయనిగూడ మన మాలోచి పరిచియుండును. ఈ విషయమై కొలంబోలో జరుగుచున్న మహాసభయొకరి తలపెట్టునని నేను కలంబెను. (ఉద్వేగము.)

అ. తిటికో 6 గంటలకు సభ మగి సెను.

ప్రభుత్వ విచారణసంఘము

అకాలిల ప్రాతికూల్యము

పంజాబు దొరతనము శాశ్వతమైన బద్ధువును సంఘము వారి విచారణకు అకాలిల ప్రతినిధులుగా నున్నారు. వారి టులను దుడుచే గురుద్వారముల చట్టములను యమును కరిమగిరి: చుట కళికాశము కలుగుటలేదని పంజాబు దొరతనమువారు ప్ర కటించిరి.

*** మ శూచి కము ***

రా కుండుట కు ఘట్టిమండు

జ్వరము ప్రారంభించిన వెంటనే

యీ మందు 3 పూటలు వాడినచో

జ్వరము తగ్గి మ శూచి కము అను

లు పొక్కు వెచ్చువపు అనెకమంది

వాడి గుణమును పొందియున్నార

గడబిడ్డ సురకిమందు 2/ వి. సే. నేరు

*** డాక్టర్ రత్నంబ్రదత్తు ***

మామూలు రుక్మిణ్ణాజిల్లా

అం, యస్, అం, రైశ్యై రైత్ర్యుకావ రఃపశ్యన్
 మాతాశ్చ న కంశేనీబాని ఓడించి నేనయన్ ప్రియం గతిం
 న్ము క్రయానమా తెలిసినది. (అ. ౩)

సంయుక్త పరగణాల మితవాదసభ

అనీ బెసెంటుగారి యోదాత్మ

తీర్మానముల వివరము

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 20:- సంయుక్త పరగణాలమిత వాద సమావేశమునకు ఈ రోజున, డాక్టరు అనీ బెసెంటు, ఎమిలీ ల్యూటిన్ గారు, సి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, యశవాదాను ద్వారకదాసుగారు హాజరై పాల్గొనిరి.

అనీ బెసెంటుగారు

అనీ బెసెంటుగారు రహస్యసింపును, ఇటీవల ఎన్నికలలో గలిగిన పరాజయములవలన దిగుట - పడకదనియు, ఎత్తువుగా పనిజేయవలెననియు, స్వయంగా భారతదేశ ప్రభుత్వపరిపాలన తయారుజేసి, విధింపబడు బలవంతముగా నిర్ణయించుకొని లాగుకొనిన దానిని, బ్రిటిషువారు తమంతటామే భారతీయుల కొరకునట్లు జేయవలెననియు ప్రోత్సహించెను. తరువాత అనీ బె సెంటుగారు నేపథ్యము కన్నెన్నననుగురించి వివరించుచు ప్రభుత్వమువారి యెదుట నుంచుటకుగా నొక ప్రణాళికను తయారుజేయుటయే వారి ఆదర్శమున నడిచెను.

ఎమిలీ ల్యూటిన్ గారు

ఎమిలీ ల్యూటిన్ గారు రహస్యసింపును, భారతదేశము స్వరాజ్యమునకు గొర్రెయెడల, అది రెండు దేశముల అన్యోన్య సహకారమువలననే జరుగవలెనని నడిచెను. కార్యక్రమము వారధి కారణమునందు నిలిచియుండుట ప్రాంతీయ భావోద్వేగములను, అందుగాను భారత దేశాభివృద్ధిలను గురించి అంగ ప్రజలందరినీ గురించును ఇందుకు గాను గర్వ తేజఃవంతులగునై. ఆ రాష్ట్ర డాక్టరు బెసెంటు మొదట గల రాయబారమునాంగుల దేశమునకు ల్యూటిన్ గారు ఆహ్వానించిరి. తాను అంగ దేశమునకు జనన తరువాత ఈ రాయబారమునకు తన కిక్కొలది ప్రయత్నించెదనని ల్యూటిన్ గారు నడిచిరి.

గౌ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

తరువాత రైటు ఆంగ్లము శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు రహస్య సింపును, కొన్ని విషయములలో దాము అతివాదుల ననుకరించు లసియున్నదని నడిచిరి. అతివాదుల అడ్డుకేసును సంఘనిర్మాణ మును, అపారముగ త్యాగములను, అనుభవము బలముతో గా విమలవత్సవములను ప్రశంసించి, ఈ ప్రయత్నములను తక్కువగాని పట్టుటచే అల్పఫలప్రదములయ్యెననియు, అగుణములను మితవాదు లనుకరించవలెననియు నడిచెను.

గత ఎన్నికలలో విజయముల పరాజయ మందులకు వారు క్రభుత్వపాలన తో ద్వేషించుటయే కారణమని ఇతరులకు గాన్పించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారిని స్నేహపూరితముగ కేంద్రముగ మండించవలెనని సమాజమువద్దనున్న కాష్ట్రీగారు నడిచిరి. ప్రస్తుతమాంగ దేశమునకు జన్మమున్న రాయబారము వలన మంచి ఫలితములు గలుగునని నడిచెను.

యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు

యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు స్వరాజ్యమునా జాతీయతలను వివరించుచు, వాడవలెన జేరబట్టి భంగముగ లిగెనని చెబుచు, నేపథ్యము కన్నెన్నన పద్ధతి అకలంకముల నుండిన హెచ్చరించెను.

వ్యవహారాలన తీర్మానము

గర్. తేజవద్దకు సభాగారు వ్యవహారాలన తీర్మాన ము నుపహించుచు దీర్ఘముగ నువ్వనించెను. సంస్కరణల కాసనమును సంస్కరించవలెనని సమాజమువద్దనున్న రాష్ట్ర ములందు సంపూర్ణ రాష్ట్రతాయత పరిపాలన సెలకొల్పట కును సంస్కరణల సభివృద్ధిజేయుటకును ఒక కమిషనును నియమించవలెనని ఈ తీర్మానము గోరుచుండెను.

విదేశములదలి భారతీయుల యెడల ప్రేమించుచున్న అహింసను కాగ్రహమును చెబుచు, బ్రిటిషు గవ్వయా నాకు భారతీయుల పంపు ప్రయత్నముల ప్రతిఘటించుచు, త్వరలో స్వేచ్ఛను భారతీయులకు సోపానములు వీలగునటులు ప్రై విట్ విధానమును మార్చవలెనని గోరుచు, తీర్మానము లానప్పబ డెను. ఇ క మొదల అన్ని ఆధికార కారణాల తను భారతదేశ ముం జేసి యోచనములు జరు గవలెననియు, ప్రజాభిప్రాయమును గమనింపవలెననియు మూలములై వర్తమిగులకాదనియు తీర్మానము లానప్పబడె ను. న్యాయ, కార్యనిర్వాహక శాఖలవలన జేయవలెననియు, విద్యాభివృద్ధిగురించును స్వదేశీ అభివృద్ధిజేయుటకు గురించి యు తీర్మానము లానప్పబడెను. చాలాకాల పరిపాలనవారత సభాకార్యక్రమము ముగిసెను. ఆ. ప్రె.

శ్రీరామ నవమి

నందిగామలో ఉత్సవములు

ఈ గ్రామమునందలి తిరుపతిమ్మ కల్లువారు శ్రీరామ నవమి ఉత్సవాత్సవములు జయభరముగ గడిపి జాతీయోత్సవము లకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చియున్నారు. విశ్వేశ్వరపూజాదులు విధిపాటకములు, భజనము, ఊరేగింపులు సకలముగా నుత్సాహవరముగ జరుగబడెను. కార్యాలయములలో నడుచుకొనిన శ్రుతిభర్తలందరినీ పత్రికాధిపతులును మహావక్త్రులు నగు శివ పురపు వీరభద్రపాకయాజిగారు, కల్లువారును నేతకాలము నాటిర్యోగ్యులగు గూర్చి యొకరినొకరు, రంధ్రల వివాదమును గూర్చి యొకరినొకరు, విలేంతుద్వామామును గూర్చి యొకరినొకరు చక్కని సభ్యులై చర్చాక్రమ భర్తలయై బ్రజలభివృద్ధి గలిగించిరి. జాతీయములకు వంతుల విశిష్టగౌరవిని జాతీయత పెంపుజేయుటకు ఈ కల్లువారు మావిన తోడ్పాటు ప్రశంసా పాత్రముగ నున్నది.

తిరుపతిమ్మ కల్లు

ప్రస్తుత మిక్లబ్బునకు భజనము నిర్వహించుటనని పాఠ లు మిగుల బ్రహత్మములు చేయచున్నారు. ఇందుమించుగ సలము వచ్చియున్నది. రెండుమాడు మాసములలో భజననిర్మాణ ము పూర్తి కాగలదు. భజనమునకుగాన, ఈతలూకా జాస్త్ర వ్యులును శ్రీమతులు నగు గోపు చింతోయ్య నుబ్బయ్యగార్లు గారు 500 లు విరాళముగ నొసంగియున్నారు. ప్రస్తుత మిక్లబ్బు ఒక యద్దె యింటిలో నుండుననియున్నది. కార్య దర్శియు సభ్యులును ఎన్నుకొనబడిరి. కల్లువారు మంచి మంచి సహాయములు జరుగుననియును పాయకు దీని సహాయముతో నూతన ఉత్సాహము గలుగుననియును తలచుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి.)

తెక్కలివార్తలు

14.4.24 దిని చెడబాహుబిధి రాజుగారి కుటుంబంలో శ్రీయత జగన్నాథ దాసు గంతాయత్తుగారి అగ్రాసాధిప త్యమున, తెక్కలి తాలూకాలోని ఉత్కల మహావేదముల సభ జరిగెను "సమగ్రగ్రామమున విశాఖమున ప్రతీక్షణలు జరిగినా లో గలిపితే, గమగ్ర జరిగినా విశ్వవిద్యాలయము, ప్రాశస్త్య లాభములతో, నొకపాటుని యాధీనములో నుండుటకు గాను, తనభవన మద్రాసుగర్భురుగారి, ఇండియా ప్రెస్సాయివా రిని మనంజేసికొనుచున్నాను" అనుప్రస్తావన శ్రీ సాంతో గారు పాడించిరి. భావములును నేతగ్రహముగా నంగీకరింప బడెను. పర్లామెంటు దివాన్ గురాచంద్రబాబులుగా రంపిన తేజవత్సవము. వారిజాతి పాదమునుబలపడవలెనని, అధికారుల తో నుత్తరప్రత్యుత్తరము జరుపుటకు సభాధిపతి గారి కధికార మియ్యబడెను. కొందరు ఉపన్యాసములిచ్చిరి. ప్రతి ఉత్కలను యింటినుండి యుకరము మూడువైపులు తాలూకాలో కనూలు చేయుటకు ప్రతిభలచే కర్షణింపబడెను.

ఒక సంశయము

శ్రీక లివాస గ్రంథాలయము రమారమి రెండువేల గ్రం థుత్సములతోవారు సమావేశమున జూలకాలమునుండి పేరు మోసియున్నది. సాంప్రద్యిక మహాభాష ఆంధ్రమహావక్త్రుల య గ్రాసాధిపత్యముల కలనను పండితుల కవుల అభిమానుల యను రాగాలి కేయములకును జయప్రదముగా గోసాగుమన్నది. గం జాము జిల్లాలలో రె.వదిగా ఈ గ్రంథాలయము మహాభాష సామ థామును బూని నిలిచియున్నది. దొంతనవారు గ్రంథముల విరములకు విరాళము లొసంగగలరని వాచించిన వారమై దానిరాబట్టుకము నాకు చెబుచున్నది గౌరవీయ గ్రంథాలయము వారిని మేము విన్నవించుకొనగా వది యిరవ్యులందర జయ్యెను. ఇంతలో గగనవలకుములు తిరుచి.చున్నట్లు గ్రంథధామముల యిచ్చుచుండు ప్రదమాచెను. మా సమకాలికులకు గ్రంథాలయములు మా జిల్లాలో తెప్పలుండ బరంపురము పోంకేట పర్లామెంటులోకాగారులు విరాళములు పొందగలిగినవి. స్వయంధ లముతో ద్వితీయతనగించిన కాలిదాస గ్రంథాలయము అధికారుల దృష్టిపరచుటకు దూరముగలటకు గారణము కృష్ణింప బాలము కాని మాగ్రంథాలయ దుర్బుధుని కిట్టింపగలము. కలివాస గ్రంథాలయము శివల సుబ్బారావు తెక్కలి కార్యదర్శి

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు మహిళా ఉపసంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

నిన్నటి దినము (తేది 16-4-24) నెల్లూరునందు జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారు కొందరు శ్రీ సభ్యులతోకలై ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు శ్రీలయందు ప్రబోధము కలిగించుటకు ఒక ఉపసంఘమును నియమించియుండిరి.

ఈ నెల తేది 17 వే మహిళా ఉపసంఘపు ప్రథమ సమావేశము "నెల్లూరు శ్రీల కాంగ్రెసు కార్యాలయమున శ్రీకతి పూజా కవచముగారి ఉధ్యక్షతకంద జరిగినది. సభాభాగ్యులు 1 మనపాక-కమలమ్మ 2 ఉన్నవ లక్ష్మీబాయి మ్మ 3 ప్రతాపతి కాంతాబాయిమ్మ 4 జొప్పక మాణిక్యబ గారలు వచ్చియుండిరి. ప్రథమము ఈ ఉపసంఘమునకు కార్యనిర్వాహకవర్గము నేర్పబడుటచే. ఈ దినమ ముఖ్యతీర్మాన ములు గావింపబడెను.

- 1. ఈ ఉపసంఘమునకు శ్రీమతి అయ్యదేవ దుర్గాంబ గారిని అధ్యక్షురాలుగ ఎన్నుకొనడమైనది.
2. ఈ ఉపసంఘమునకు శ్రీమతి మనపాక-కమలమ్మ గారిని కార్యదర్శినిగా నెన్నుకొనడమైనది.
3. ఈ ఉపసంఘమునకు శ్రీమతి పూజా-కవచమ్మ గారిని సహాయకార్యదర్శిగా నెన్నుకొనడమైనది.
4. ఈ ఉపసంఘ సభలు కనీసము 8 సభ్యురాండ్రైనను హాజరు కానియెడల జరుపబడలేదు.
5. ఈ సభయొక్క సమావేశములు సామాన్యముగ రెండుమాసముల కొకసారి జరుపుచుండవలయును.
6. సభ సమావేశమగుటకు పూర్వము ప్రకటన 10 దినము లకుముందు అందరి కిచ్చబడవలెను.
7. అతసరకు నుబట్టి కార్యదర్శినికీ మిటింగు ఏర్పాటుచే యుటకు అధికార మియ్యడమైనది. ఈ అతసరకునావేమునకు కాలనిర్ణయ మవసరములేదు.
8. 8 సభ్యురాలద్రు సభ జరుపవలెననిగా కోరింపుడు కార్యదర్శిని జరుపవలెన.

ఈ ఉపసంఘమువారు మే నెల 4 తేది ఆదివారము గో దావజిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా ఆలమారుగ్రామమున జరుగవచ్చు మండల మహిళాసభ సమావేశమునకు నెట్లకట్లు తెలియుచున్నది.

వైసంఘముకు గురించి పూర్తిచరములు తెలియగోరు వారు సంఘప్రధానకార్యదర్శిని మనపాక కమలమ్మగారు చిల కలపూడిపొట్టు బండరు అని వ్రాచువలయును.

ప్రస్తుతిము ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు ఏర్పడుపబడియుండు శ్రీల కాంగ్రెసుసంఘముల చిరునామాల, కభ్యులసంఖ్య యెదుల గువిషయములు విపులముగా వ్రాసి కంపగోరుచున్నారు.

ఆంధ్రహిందీ ప్రచారకసంఘము, నెల్లూరు

ఈనెల 16 వ తేది మధ్యాహ్నము నెల్లూరు ఆంధ్ర హిం దీప్రచార సమేళన కార్యనిర్వాహకసమితి ముడిసె. శ్రీ కాళి వాధుని నాగేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి:-

- 1. హిందీ విజ్ఞానియ్యులకు తగినఉపాధ్యాయులను తరిగీతు చేయుటకుగాను జూలయమాము మొదలు పదిమాసములవరకు బెజవాడ నుండుగాని లేక బెజవాడకు సమీపమున నున్న వడమట్టి లంకయందుగాని కేంద్రబోధసాధ్యులను విద్యాలయము స్థాపించుటకు తీర్మానించడమయినది.
2. ఈవిద్యాలయ పోషకార్థము యిదివర కేష్టపబడిన నియమాళి ప్రకారము ధనసంపదములు జేయుటకును అగుభర్తుల కనీసము సగమునను ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారిని కోరడమునకును తీర్మానించడమయినది.
3. మద్రాసు హిందీప్రచార కార్యాలయ క్యకావలకును హరివర కర్మగారిలేఖ చరకడమయినది. ఇంకను కొంతకాలము సహాయము చేయుచుండవలెననిగా కోరడమయినది. వివర ములతో జవాబిచ్చుటకు అధ్యక్షులవారికి అధికార మియ్యడమయినది.

16.4.24. కా. నాగేశ్వరరావు.

అధ్యక్షులు

సహాయమును గోరుచు కొందరు ప్రచారములు వరిపిన దర భాములు చదువబడినవి. కార్యాలయముందు ఫంక్షన్ తనంతములు క్రమంక నూపివేయబడినవి.